130 ИЗБРАНИ ТВОРБИ ОТ КОЛЕКЦИЯТА НА БНБ

130 SELECTED WORKS FROM THE BNB COLLECTION

130 ГОДИНИ БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

130 YEARS BULGARIAN NATIONAL BANK

130 ИЗБРАНИ ТВОРБИ ОТ КОЛЕКЦИЯТА НА БНБ

Издава се по повод 130-годишнината
от основаването на Българската народна банка

130 SELECTED WORKS FROM THE BNB COLLECTION

To mark the 130th Anniversary
of the Bulgarian National Bank foundation

130
ГОДИНИ БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
YEARS BULGARIAN NATIONAL BANK

©Българска народна банка, 2009
©Николай Бошев, съставителство и предговор, 2009
©Валери Александров, художествено оформление, 2009
©Борислав Чернев, фотография, 2009

©2009 by Bulgarian National Bank
©2009 by Nikolay Boshev, compilation and preface
©2009 by Valeri Alexandrov, design
©2009 by Borislav Chernev, photography

Издание на Българската народна банка
1000 София, пл. „Княз Александър I“ № 1

Published by Bulgarian National Bank
Bulgaria, 1000 Sofia, 1, Knyaz Alexander I Square

www.bnb.bg
ISBN 978-954-8579-29-2

130 ИЗБРАНИ ТВОРБИ 130 SELECTED WORKS ОТ КОЛЕКЦИЯТА НА БНБ FROM THE BNB COLLECTION

Съставител ст.н.с. д-р Николай Бошев Compiler Assoc. Prof. Nikolay Boshev Ph.D

София Sofia
2009

Уважаеми читатели,

Все повече стават институциите в България, които притежават своя колекция от художествени произведения. Българската народна банка е една от първите в новата ни държава, която в началото на XX век полага началото на своята сбирка. Картините и пластиките от тази колекция живеят свой достоен живот в няколкото сгради на БНБ. Те са не само част от интериора, а преди всичко знаци на духовно пространство, към което съвременниците не могат да не принадлежат, което са длъжни да познават, ценят и обогатяват. Защото притежаването на картини с висока художествена стойност е отговорност. Тяхното съхраняване е опазване на културноисторическото ни наследство и националната идентичност в съвременна обединена Европа.

Колекцията на Българската народна банка непрестанно се развива, за да могат в нея да намерят място повече български автори, доказали своя талант във времето, както и да бъдат отбелязани всички етапи, през които преминава българското изобразително изкуство. С удоволствие ви представям настоящото издание с избрани произведения от тази колекция, посветено на 130-годишнината на Българската народна банка, и вярвам, че то ще се превърне в част от пътя, отвеждащ хората до изкуството.

Иван Искров
Управител

Dear Reader,

Today more and more Bulgarian institutions are beginning to curate works of art. The Bulgarian National Bank, one of the first institutions of the new Bulgarian state, began its Collection in the early 20th Century. To this day the Collection's paintings and sculptures live in a dignified manner at several BNB buildings. More than mere interior decorations, they are foremost manifestations of a spirit to which our contemporaries ought to rise; a spirit they ought to know and value, and to which they must contribute. For possessing works of high artistic value is a responsibility. Preserving them is to preserve Bulgaria's cultural and artistic heritage and national identity amid today's united Europe.

The Bulgarian National Bank Collection is constantly growing as more and more Bulgarian authors whose talents have been proven by time find their place in it, and as Bulgarian visual art passes milestones which need to be marked.

It is with pleasure that I present to you this edition of selected works marking the 130th anniversary of the Bulgarian National Bank, trusting as I do that it, too, will help pave the road which leads people to art.

Ivan Iskrov
Governor

Всяка епоха създава и отстоява естетическите си достижения. Още в Античността философите заявяват, че всички изкуства творят несъвършени неща в името на прекрасното. През Ранното средновековие се развива идеята за красотата като едно от имената на Бог, но художникът, посветил себе си на смирен труд в името на вярата, остава анонимен. Времето на Ренесанса трансформира това схващане, откривайки божествената искра на хармонията и неповторимостта във всеки човек. Творецът се изправя пред обществото с цялата сила на своя индивидуален заряд. От този момент работата му се превръща в особен обект на внимание от страна на ценителите и възникват първите художествени сбирки. Тесен кръг от ерудити поставя началото на тази специфична човешка дейност – колекционирането. Флорентинската фамилия Медичи първа прави достъпни за съгражданите си образци от своята сбирка от произведения на античното изкуство и древни манускрипти. Престижът на художника и на творбата като обект на колекционерска страст неимоверно нараства. Отношението към стойностното произведение е било и остава неизменно, колкото и да се променя през следващите векове философията на изкуството.

В недалечното минало, а още повече днес, всички финансови институции по света смятат за свое задължение да имат богати художествени колекции. В пълна мяра това се отнася и за Българската народна банка. От самото си основаване тя отваря врати за изящното. Най-ранната творба от колекцията е скулптурата „Слава на труда" на Анри Левасьор (1853–1934), отличена със златен медал в Салона на изящните изкуства в Париж през 1882 г. И в този факт няма нищо изненадващо. Става дума за естествена среща на два свята – на парите и на изкуството, стойността на което често се измерва с пари, но съвсем не се изчерпва с това. Защото в цялата изменчивост на времето остават стойности, които са свидетелство за интелектуално равнище, за естетически предпочитания, за отношение към света и те са опорните точки за следващите поколения. Под знака на тази идея съществува и сбирката от живописни платна, акварели, графики и скулптури на БНБ.

Произведението на изкуството не може да изкаже всичко, което авторът му иска да изрази. И заедно с

Each epoch creates and defends its aesthetic achievements. It was an ancient philosopher who declared that all arts create imperfection in the name of beauty. The idea of beauty as one of the names of divinity emerged in the early Middle Ages, yet the artist who devoted himself to quiet labour in the name of faith remained anonymous. It was the Renaissance that transformed this notion by asserting that a divine spark of harmony and uniqueness lived within each person. Artists rose before society in all the majesty of their individual faculty. As their work became the object of special attention by connoisseurs, the first art collections were born.

A narrow circle of erudite people set the beginnings of this specific human quirk: collecting. The Florentine family of the Medici was first to grant its fellow citizens the right to view samples of its antique objets d'art and manuscripts. The prestige of artists and their works as the objects of the passion of collectors grew apace. Attitudes to works of value were and remain unchanged, regardless of the evolution of art philosophy over subsequent centuries.

In the recent past, and more so today, financial institutions around the world began to consider it a duty to amass opulent artistic collections. The same applies in full measure to the Bulgarian National Bank. From its very beginnings, it opened its doors to the exquisite. And there is nothing surprising in this. It is the natural meeting of two worlds: that of money and that of art, whose value – though often measured in cash – yet transcends it convincingly. For, as fickle time passes, values remain to bear witness of intellectual attainment, aesthetic preference, and attitudes to the world; and it is they that form the criteria of coming generations.

It is under this motto that the BNB Collection of paintings, watercolours, drawings, and sculptures was begun. The earliest work in it is the sculpture The Glory of Labour by Henri Levasseur (1853–1934), which had been awarded a gold medal at the 1882 Salon de Paris.

Works of art cannot express all that their authors wish them to express. Yet, they invariably express more than these very authors imagined in their wildest dreams. This is why even a single work may reveal the essence of repeated and purposeful movement in a certain direction, of ethical behaviour, of the striving to apply the ideas, intentions, and thoughts which ultimately comprise the artistic vocation. The Bulgarian National Bank Collection contains works which

това винаги показва повече, отколкото същият този негов създател си е представял в най-смелите си мечти. Това е причината, поради която дори по една-единствена творба може да се разкрие същността на последователното и целенасочено движение в определена посока, на етично поведение, на стремеж към осъществяване на идеи, намерения, мисли, които в крайна сметка образуват творческото призвание. В колекцията на Българската народна банка фигурират произведения, които са не само представителни за делото на своите автори, но са и безспорни техни достижения – „Софийски пазар" на Антон Митов, „Мотив от Търново" на Никола Танев, „Детски сън" на Андрей Николов, „Пазар" на Цено Тодоров, „Кавала" на Борис Денев, „Пазар на лалета" на Васил Стоилов, „Мома от Родопите" на Дечко Узунов. Трябва да се отбележи и присъствието на Владимир Димитров-Майстора, Александър Мутафов, Атанас Михов, Димитър Гюдженов, Давид Перец, Константин Щъркелов, Георги Попов-Джон, Кирил Петров, Елисавета Консулова-Вазова, Марио Жеков, Вера Лукова – художници, писали биографията на българското изкуство от първата половина на XX век, както и Найден Петков, Атанас Яранов, Димитър Казаков, Генко Генков, Светлин Русев – активно присъстващи в съвременната ни живопис. Това е не само разнообразие на пластически почерци и виждания, но и изключително богат спектър от художествени тенденции, маркиращи широкия времеви обхват на сбирката.

И ако основната част от произведенията в колекцията на БНБ са купени главно в периода 1935–1945 г., то от началото на настоящото хилядолетие колекцията се обогати с над 20 нови творби, сред които платна на Владимир Димитров-Майстора, Генко Генков, Димитър Казаков, Здравко Александров и Светлин Русев. Нейното развитие става в сътрудничество с авторитетни институции като Съюза на българските художници, Националната художествена галерия и Института за изкуствознание към Българската академия на науките. Всичко това е свидетелство за професионално отношение, сериозни намерения и добър вкус, проявявани от предшествениците ни и продължени в настоящето. Попълването на сбирката трябва да става с внимание, с поставяне на бариера пред случайното, нехарактерното и маловажното, за да се поддържа едно стабилно и отговарящо на сериозност-

are not just representative of their authors, but represent indubitable summits of their labours: Anton Mitov's Sofia Market, Nikola Tanev's Tarnovo Motif, Andrey Nikolov's Child Sleeping, Tseno Todorov's Market, Boris Denev's Kavala, Vasil Stoilov's Tulip Market, and Dechko Uzunov's Rodopi Maiden. One has to mark the presence also of Vladimir Dimitrov-Maystora, Aleksandar Mutafov, Atanas Mihov, Dimitar Gyudzhenov, David Perets, Konstantin Shtarkelov, Georgi Popov-John, Kiril Petrov, Elisaveta Konsulova-Vazova, Mario Zhekov, and Vera Lukova: each of them an artist who charted the annals of Bulgarian art in the first half of the 20th Century, alongside Nayden Petkov, Atanas Yaranov, Dimitar Kazakov, Genko Genkov, and Svetlin Rusev, who are active contemporaries of ours. Far from mere diversity of visual styles and images, this offers an exceptionally rich spectrum of artistic trends that outline the broad timeline of the Collection.

Whereas the lion's share of works in the BNB Collection was purchased between 1935 and 1945, early in the present Century it was enriched by over 20 new works, among which canvasses by Vladimir Dimitrov-Maystora, Genko Genkov, Dimitar Kazakov, Zdravko Aleksandrov and Svetlin Rusev. The Collection grew in cooperation with authoritative bodies such as the Union of Bulgarian Artists, the National Gallery of Art, and the Bulgarian Academy of Sciences' Institute of Art Studies.

All this bears witness to a continuation in our days of our forebears' professional attitudes, serious intentions and sound tastes. The Collection must be enriched with care; barriers must be erected in the way of what is random, uncharacteristic, or trite, so that a sustainably high level which is in keeping with the Principal's dignity is maintained.

At first sight, the BNB Collection may appear to be leading the ultimate in static lives: pictures decorating the well-guarded offices of occupants who fix their attentions on the dry monotony of numbers. How remote from reality is such an impression! From the moment in which – a decade ago – the Collection was catalogued and presented to the public, it ceased to be a mere means of uplifting the Bank's interiors, acquiring the dimension of an artistic, historical, and aesthetic entity. Its roads to encountering the public are many: from set-piece exhibitions, through loans to representative expositions of Bulgarian art, to periodical

тта на институцията равнище.

На пръв поглед битието на колекцията на БНБ е пределно статично – картини, украсяващи труднодостъпни кабинети, в които вниманието на обитателите е съсредоточено в сухия език на цифрите. Подобна представа не отговаря на реалността. От момента, в който преди десет години тази колекция беше каталогизирана и показана пред публика, тя престана да бъде само средство за разнообразяване на интериорите на банката и придоби измерението на художествен, исторически и естетически факт. Пътищата да продължават нейните срещи с публиката са много – от организиране на експозиции или предоставяне на творби за представителни изложби на българското изкуство до периодично представяне на новите постъпления в сбирката.

Творбите в настоящия каталог са подредени не според времето на създаването си, а по годината на раждането на техните автори. Така се подчертава връзката между отделните епохи и се акцентира непрекъснатата приемственост. Преминаването на истинското изкуство през времето, независимо от особените му характеристики, промени и нови изисквания, е едно от най-силните доказателства за неговото качество. Най-отчетливо се усещат и промените в мисленето на художниците, настъпили в периода от средата на XIX до началото на настоящия XXI век, отнасящи се до възприемането на света, осмислянето на традицията, приемането или трансформирането на новите художествени явления, живите реакции на твореца, чиято задача е да гради и един друг свят – света на непостижимото и въпреки това така желано съвършенство.

Промените, през които неминуемо е съдено да преминава всяка държава в историческия си път, са безсилни пред необходимото присъствие на изкуството. Всички хора са част от историята, но преди всичко историята е част от всеки човек. Изкуството, освен че е най-рафинираният израз на историческото възприемане на хилядолетната ни цивилизация, дава отговори и на днешните въпроси. Защото само то е в състояние да съедини в едно вчера и утре.

Николай Бошев

presentations of new arrivals to the Collection.

The works in this edition are listed not chronologically by their creation, but rather by the years of their authors' births. This highlights the nexus between individual periods, thus stressing the never-ending continuity between generations. The passage of true art through time, regardless of its special features, evolution, and new requirements, is among the most powerful tests of its innate quality. The changes in artistic thinking which took place between the mid-19th and early 21st Centuries are deeply pronounced, addressing as they do the way we see our world, how we conceive tradition, how we accept or internalise new artistic phenomena: the living reactions of artists whose task is to construct another world – that of unattainable and yet so desirable perfection.

All the travails which each nation is fated to endure along its progress through history are powerless before the indispensable presence of art. All people are part of history, yet before all else, it is history which is part of each person. Art, that most refined expression of our historical perspective of millennial civilisation, also offers answers today. For only art has the capacity of knitting yesterday and today into one.

Nikolay Boshev

Живопис

Paintings

Антон Митов (1862–1930) *Софийски пазар*, 1905, маслени бои, платно, 72.5 x 97 см
Anton Mitov (1862–1930) *A Sofia Market*, 1905, oil on canvas, 72.5 x 97 cm

Христо Казанджиев (1874–1952) *Жетвари*, 1904, маслени бои, платно, 51 x 73 см
Hristo Kazandzhiev (1874–1952) *Harvesters*, 1904, oil on canvas, 51 x 73 cm

Цено Тодоров (1877–1953) *Пазар*, 1942, маслени бои, платно, 45 x 53 см
Tseno Todorov (1877–1953) *A Market*, 1942, oil on canvas, 45 x 53 cm

Иван Радинов (1877–1966) *Бурно море*, 1955, маслени бои, платно, 73 x 93 см
Ivan Radinov (1877–1966) *A Stormy Sea*, 1955, oil on canvas, 73 x 93 cm

Атанас Михов (1879–1974) *Овчарче*, 1944, маслени бои, платно, 52 x 63 см
Atanas Mihov (1879–1974) *A Shepherd Lad*, 1944, oil on canvas, 52 x 63 cm

Атанас Михов (1879–1974) *Пейзаж от Рила*, 1934, маслени бои, платно, 65 x 95 см
Atanas Mihov (1879–1974) *A Rila Landscape*, 1934, oil on canvas, 65 x 95 cm

Атанас Михов (1879–1974) *Край Искъра*, 40-те години на XX век, маслени бои, картон, 34 x 49 см
Atanas Mihov (1879–1974) *By the Iskar*, 1940s, oil on cardboard, 34 x 49 cm

Атанас Михов (1879–1974) *Пейзаж*, 30-те години на XX век, маслени бои, платно, 65 x 81 см
Atanas Mihov (1879–1974) *A Landscape*, 1930s, oil on canvas, 65 x 81 cm

Атанас Михов (1879–1974) *Витоша – зима*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 39 x 48 см
Atanas Mihov (1879–1974) *Vitosha: winter*, 1940s, oil on canvas, 39 x 48 cm

Александър Мутафов (1879–1957) *Помощ в морето*, началото на 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 80 x 120 см
Aleksandar Mutafov (1879–1957) *Help at Sea*, early 1940s, oil on canvas, 80 x 120 cm

Александър Мутафов (1879–1957) *Морски пейзаж*, краят на 30-те години на XX век, маслени бои, платно, 94 x 104 см
Aleksandar Mutafov (1879–1957) *A Seascape*, late 1930s, oil on canvas, 94 x 104 cm

Александър Мутафов (1879–1957) *Морски пейзаж*, 20-те години на XX век, маслени бои, платно, 48.5 x 64.5 см
Aleksandar Mutafov (1879–1957) *A Seascape*, 1920s, oil on canvas, 48.5 x 64.5 cm

Иван Иванов (1879–1966) *Връщане от паша*, 1939, маслени бои, платно, 95 x 109 см
Ivan Ivanov (1879–1966) *A Return from Grazing*, 1939, oil on canvas, 95 x 109 cm

Иван Иванов (1879–1966) *Вършитба*, 1936, маслени бои, платно, 94 x 140 см
Ivan Ivanov (1879–1966) *Threshing Time*, 1936, oil on canvas, 94 x 140 cm

Иван Иванов (1879–1966) *Самуиловата крепост*, 1942, маслени бои, платно, 57.5 x 70 см
Ivan Ivanov (1879–1966) *The Tsar Samuil Castle*, 1942, oil on canvas, 57.5 x 70 cm

Петър Морозов (1880–1951) *Покритият мост в Ловеч*, 1942, темпера, хартия, 40 x 59.5 см
Petar Morozov (1880–1951) *The Covered Bridge at Lovech*, 1942, tempera on paper, 40 x 59.5 cm

Елисавета Консулова-Вазова (1881–1965) *Цветя*, 1938, маслени бои, шперплат, 50 x 65 см
Elisaveta Konsulova-Vazova (1881–1965) *Flowers*, 1938, oil on plywood, 50 x 65 cm

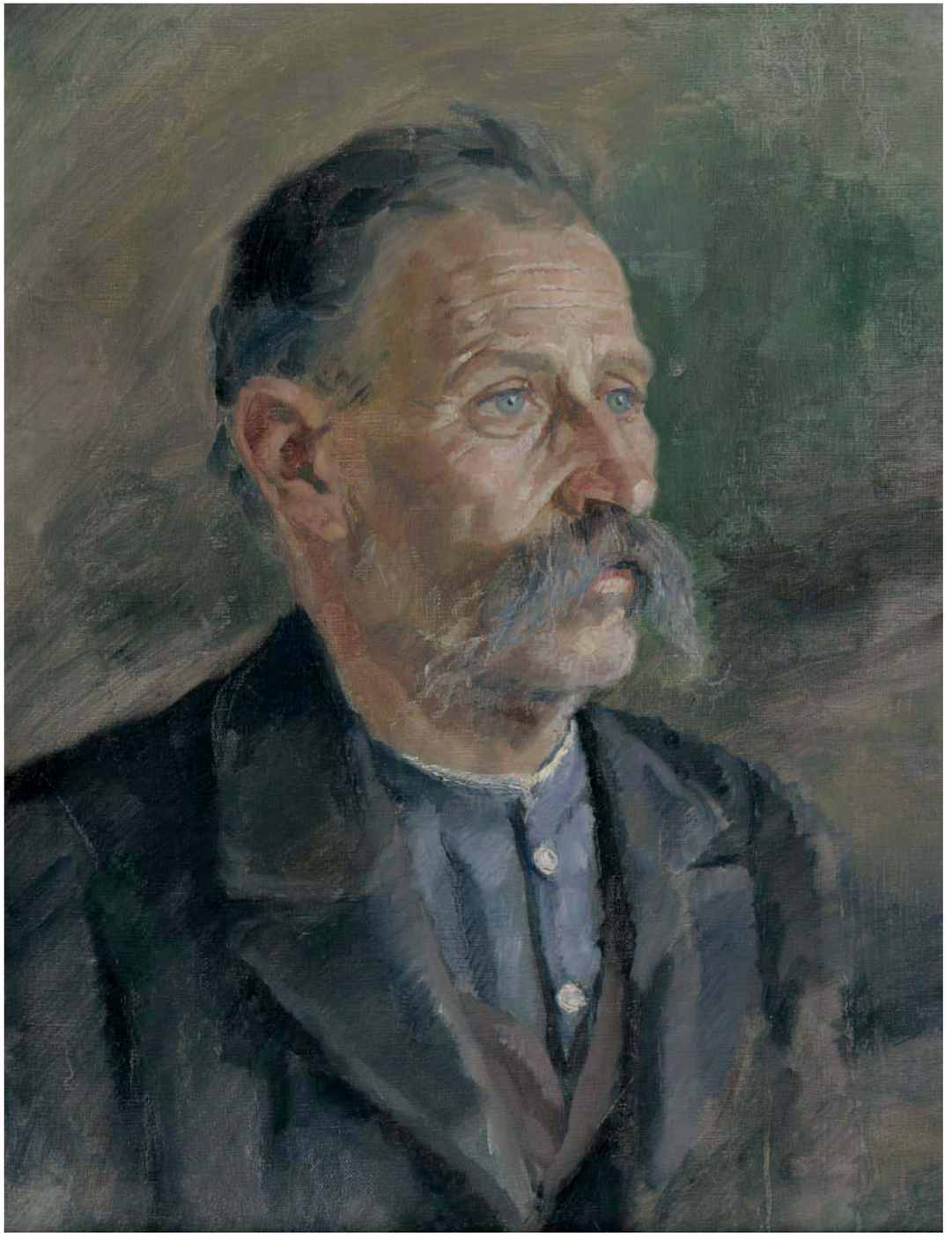

Владимир Димитров-Майстора (1882–1960) *Портрет на бай Васил*, около 1910, маслени бои, платно, 50 x 37 см
Vladimir Dimitrov-Maystora (1882–1960) *A Portrait of the Old Acre Vasil*, c. 1910, oil on canvas, 50 x 37 cm

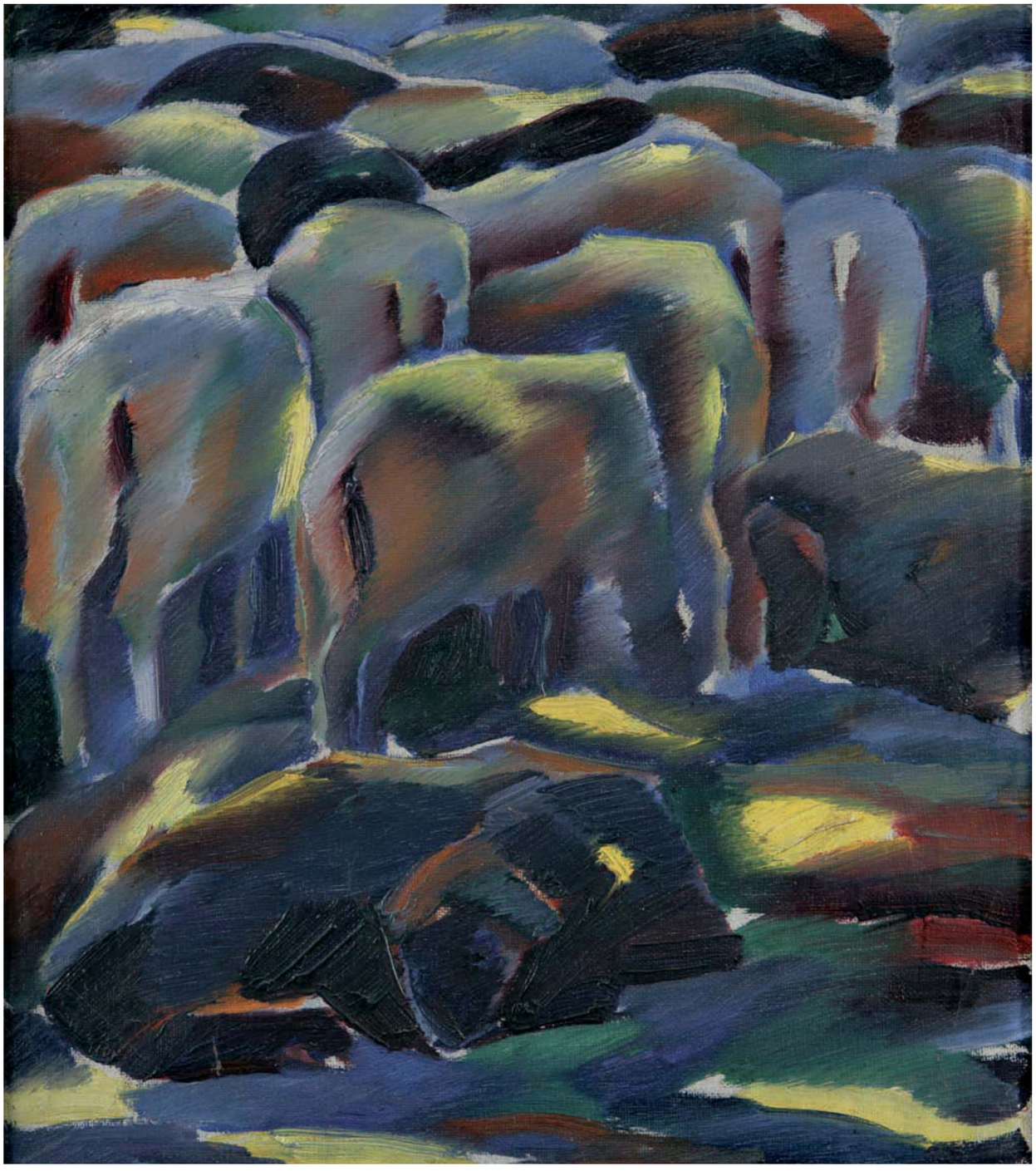

Владимир Димитров-Майстора (1882–1960) *Овце пладнят*, краят на 20-те години на XX век, маслени бои, платно, 37 x 32.5 см
Vladimir Dimitrov-Maystora (1882–1960) *Sheep at Noon*, late 1920s, oil on canvas, 37 x 32.5 cm

Александър Миленков (1882–1971) *Рилско езеро*, 30-те години на XX век, маслени бои, платно, 80 x 112 см
Aleksandar Milenkov (1882–1971) *A Rila Lake*, 1930s, oil on canvas, 80 x 112 cm

Александър Миленков (1882–1971) *Трите бора на Кратово*, 1942, маслени бои, платно, 60 x 73 см
Aleksandar Milenkov (1882–1971) *The Three Pines at Kratovo*, 1942, oil on canvas, 60 x 73 cm

Александър Миленков (1882–1971) *Пейзаж из Рила*, 1943, темпера, картон, 35 x 50 см
Aleksandar Milenkov (1882–1971) *A Rila Landscape*, 1943, tempera on cardboard, 35 x 50 cm

Борис Денев (1883–1969) *Созопол*, средата на 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 94 x 124 см
Boris Denev (1883–1969) *Sozopol*, mid-1940s, oil on canvas, 94 x 124 cm

Борис Денев (1883–1969) *Кавала*, началото на 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 95 x 126 см
Boris Denev (1883–1969) *Kavala*, early 1940s, oil on canvas, 95 x 126 cm

Борис Денев (1883–1969) *Пейзаж*, 20-те години на XX век, маслени бои, платно, 46 x 62 см
Boris Denev (1883–1969) *A Landscape*, 1920s, oil on canvas, 46 x 62 cm

Павел Францалийски (1884–1956) *Воденица*, 1945, акварел, картон, 31 x 45 см
Pavel Frantsaliyski (1884–1956) *A Mill House*, 1945, watercolour on cardboard, 31 x 45 cm

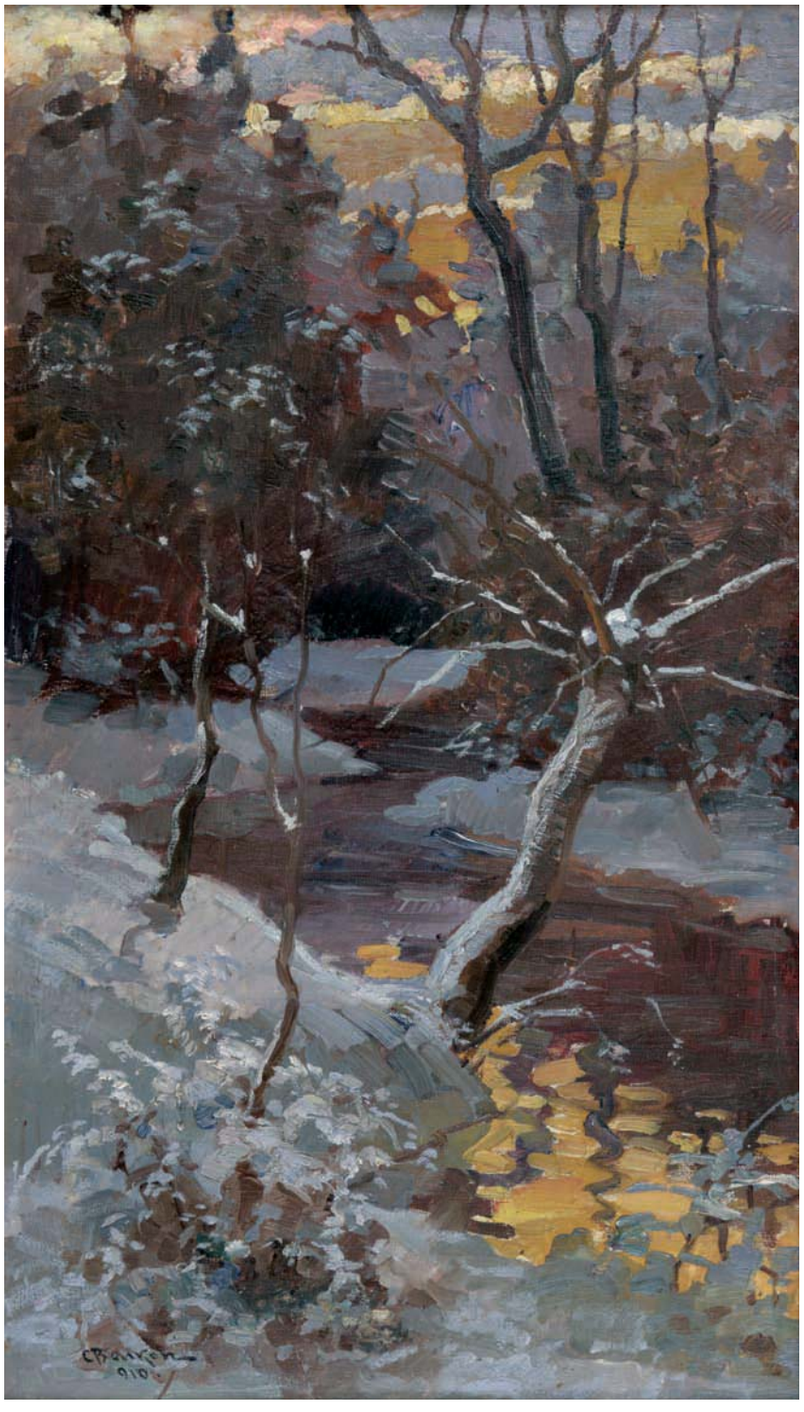

Симеон Велков (1885–1963) *Горски пейзаж*, 1910, маслени бои, платно, 60.5 x 35 см
Simeon Velkov (1885–1963) *A Forest Landscape*, 1910, oil on canvas, 60.5 x 35 cm

Станю Стаматов (1887–1963) *Неделна почивка*, 1942, маслени бои, платно, 60 x 80 см
Stanyu Stamatov (1887–1963) *Sunday Rest*, 1942, oil on canvas, 60 x 80 cm

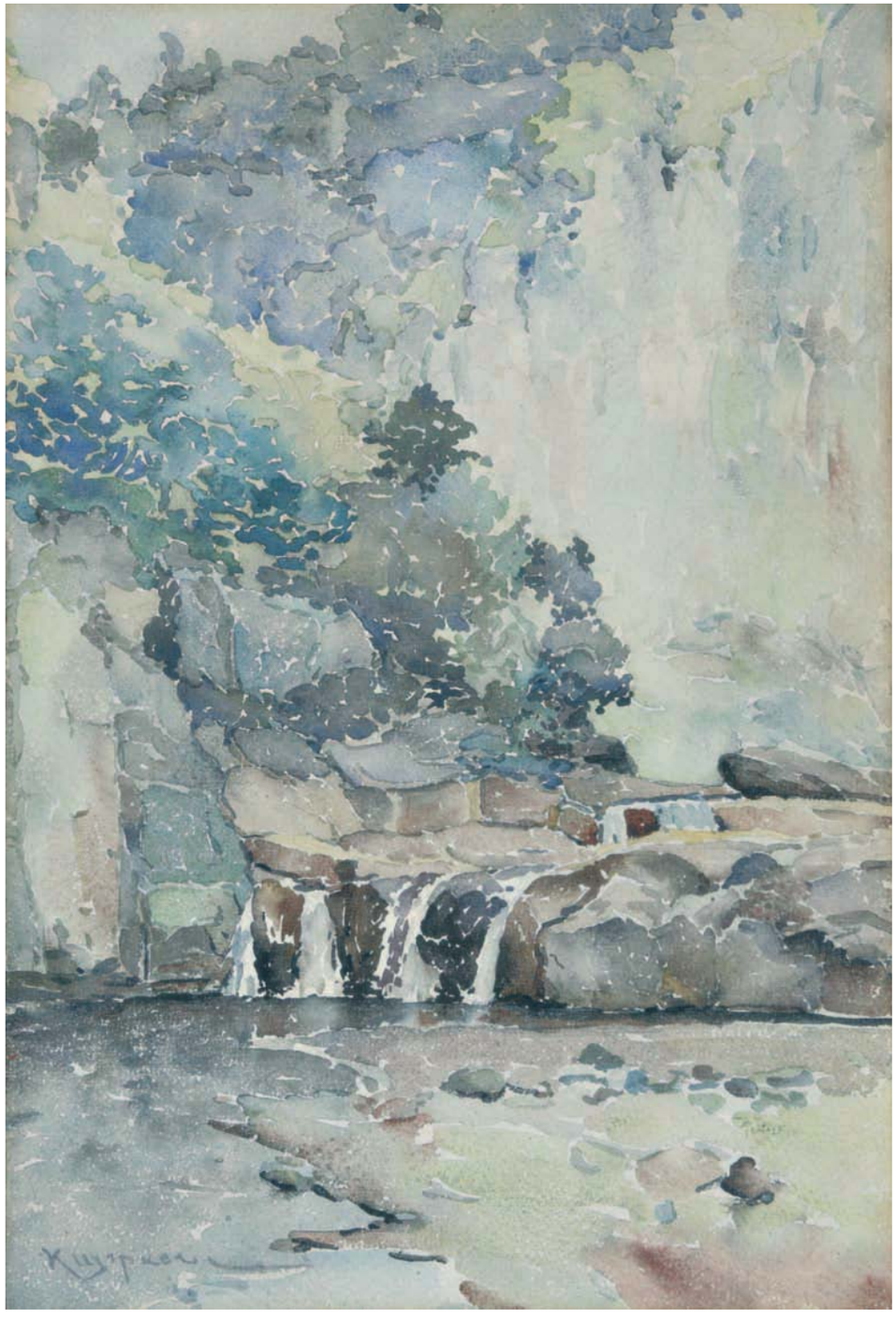

Константин Щъркелов (1889–1961) *Река*, 30-те години на XX век, акварел, хартия, 41 x 28 см
Konstantin Shtarkelov (1889–1961) *A River*, 1930s, watercolour on paper, 41 x 28 cm

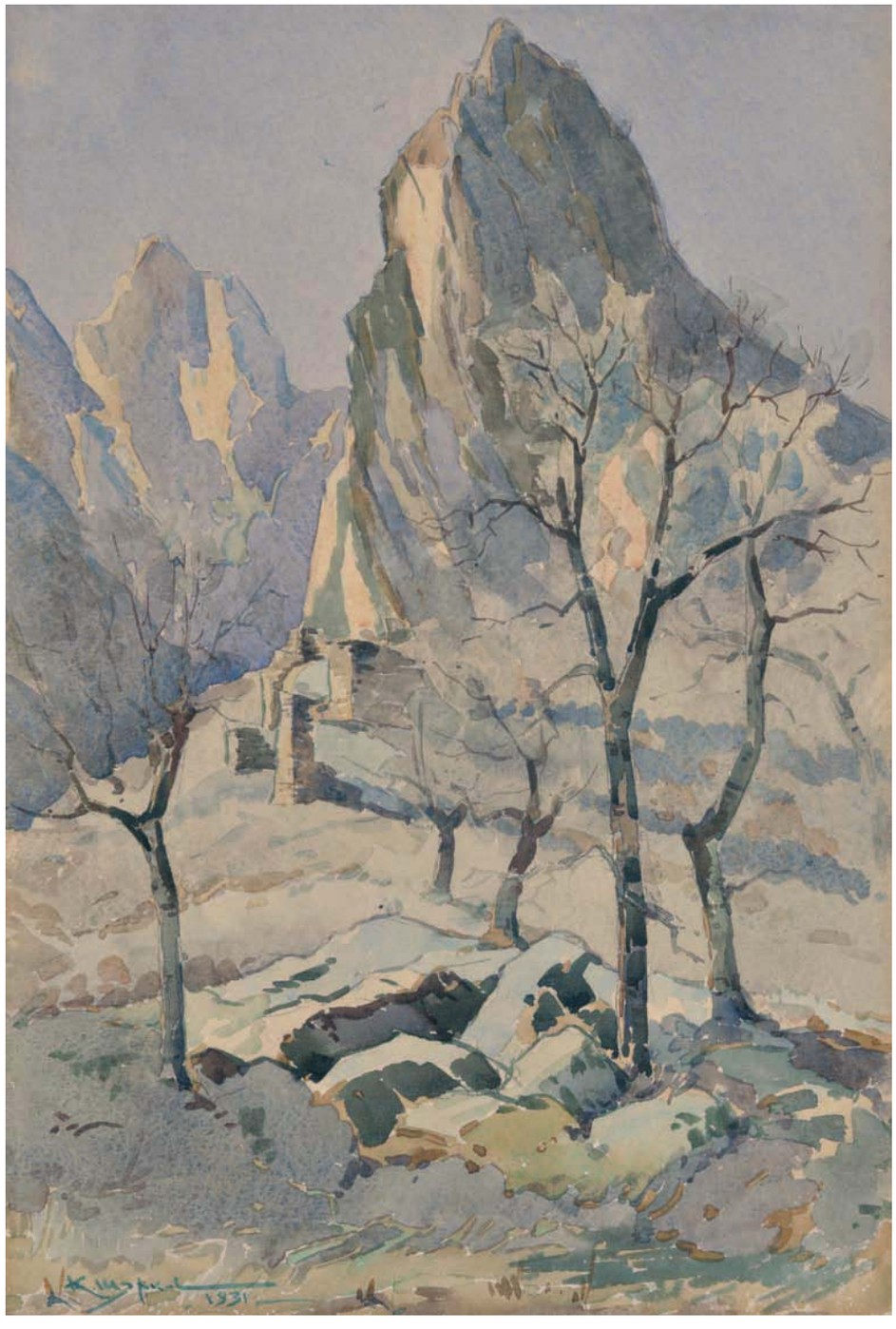

Константин Щъркелов (1889–1961) *Скали – Карланово*, 1931, акварел, хартия, 45 x 30 см
Konstantin Shtarkelov (1889–1961) *Rocks at Karlanovo*, 1931, watercolour on paper, 45 x 30 cm

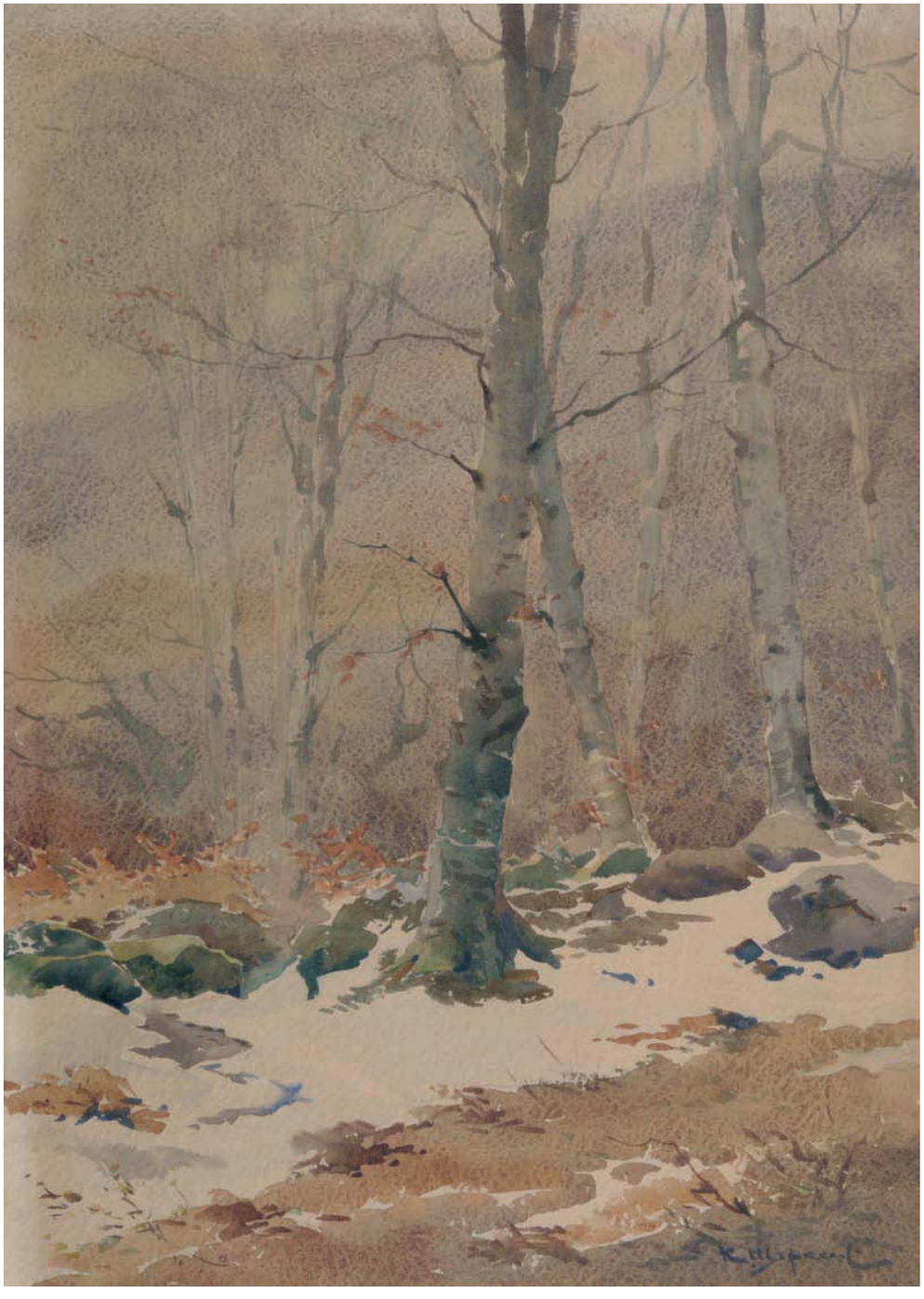

Константин Щъркелов (1889–1961) *Зима*, 30-те – 40-те години на XX век, акварел, хартия, 63 x 44 см
Konstantin Shtarkelov (1889–1961) *Winter*, 1930 – 1940s, watercolour on paper, 63 x 44 cm

Константин Щъркелов (1889–1961) *Пробуждане на пролетта*, 1930, акварел, хартия, 32 x 46 см
Konstantin Shtarkelov (1889–1961) *The Arrival of Spring*, 1930, watercolour on paper, 32 x 46 cm

Никола Танев (1890–1962) *Пазар в Карлово*, 1938, маслени бои, платно, 65 x 82 см
Nikola Tanev (1890–1962) *A Karlovo Market*, 1938, oil on canvas, 65 x 82 cm

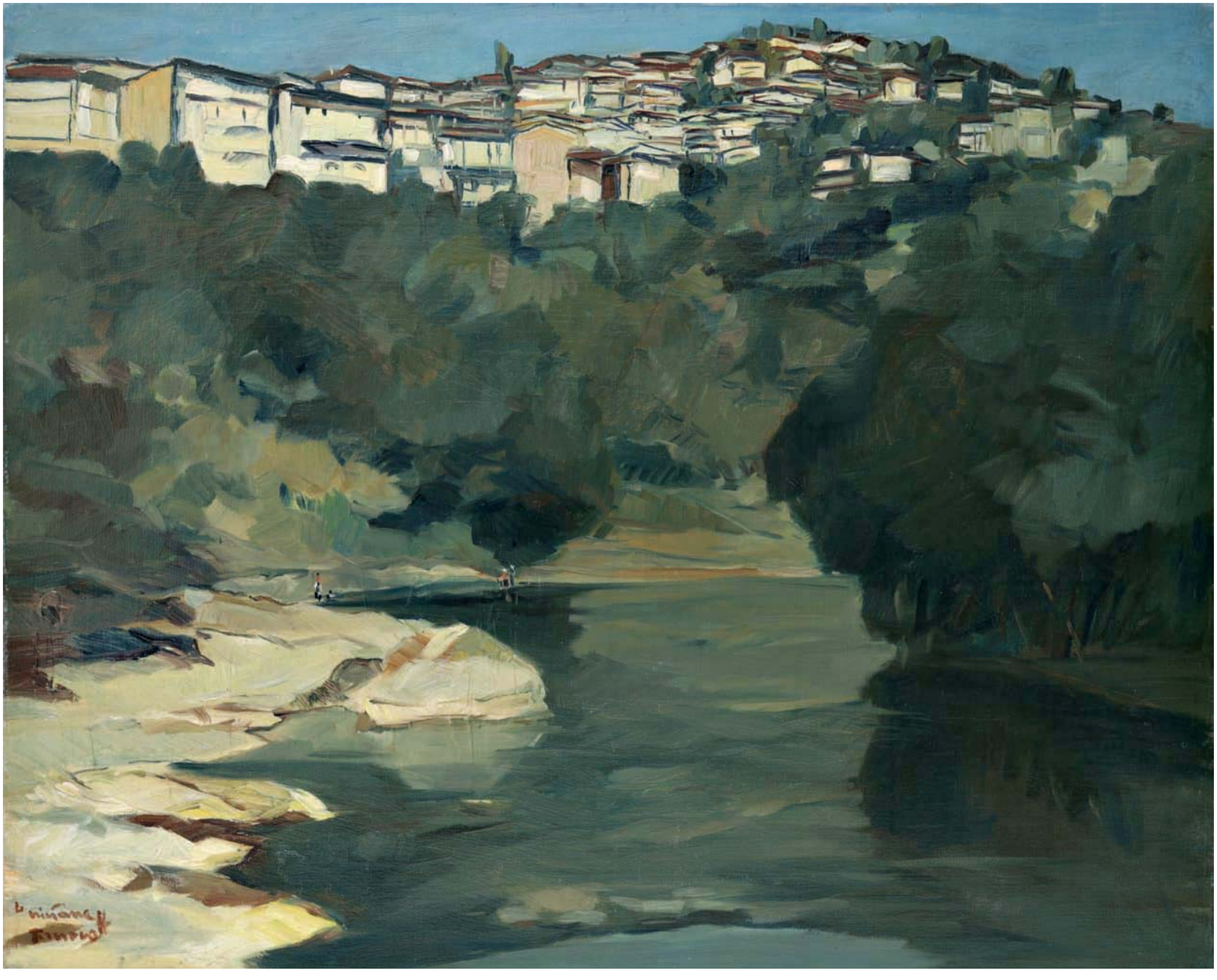

Никола Танев (1890–1962) *Мотив от Търново*, 1939, маслени бои, платно, 65 x 81 см
Nikola Tanev (1890–1962) *A Tarnovo Motif*, 1939, oil on canvas, 65 x 81 cm

Никола Танев (1890–1962) *Сив ден в София*, 1942, маслени бои, платно, 50 x 65 см
Nikola Tanev (1890–1962) *A Grey Day in Sofia*, 1942, oil on canvas, 50 x 65 cm

Никола Танев (1890–1962) *Полски букет*, 1943, маслени бои, платно, 72 x 60 см
Nikola Tanev (1890–1962) *Wildflowers*, 1943, oil on canvas, 72 x 60 cm

Никола Танев (1890–1962) *Полски букет*, 1943, маслени бои, платно, 100 x 65 см
Nikola Tanev (1890–1962) *Wildflowers*, 1943, oil on canvas, 100 x 65 cm

Димитър Гюдженов (1891–1979) *Жетва*, 1945, маслени бои, платно, 65 x 81 см
Dimitar Gyudzhenov (1891–1979) *Harvest Time*, 1945, oil on canvas, 65 x 81 cm

Цанко Василев (1891–1971) *Обяд*, 1942, маслени бои, шперплат, 80 x 100 см
Tsanko Vasilev (1891–1971) *Lunch*, 1942, oil on plywood, 80 x 100 cm

Бинка Златарева (1891–1972) *Натюрморт с цъфнало клонче*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 76 x 66 см
Binka Zlatareva (1891–1972) *Still Life with Bloom*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 76 x 66 cm

Иван Тричков (1892–1959) *Рилско езеро*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 65 x 80 см
Ivan Trichkov (1892–1959) *A Rila Lake*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 65 x 80 cm

Иван Тричков (1892–1959) *От Мусала към Скакавица*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 65 x 80 см
Ivan Trichkov (1892–1959) *Between Musala and Skakavitsa*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 65 x 80 cm

Иван Тричков (1892–1959) *Къща от Пещера*, 30-те години на XX век, маслени бои, платно, 48.5 x 59 см
Ivan Trichkov (1892–1959) *A Peshtera House*, 1930s, oil on canvas, 48.5 x 59 cm

Иван Тричков (1892–1959) *Пейзаж от Берковица*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 53 x 63 см
Ivan Trichkov (1892–1959) *A Berkovitsa Landscape*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 53 x 63 cm

Дончо Занков (1893–1960) *Рилски манастир*, 1938, маслени бои, платно, 70 x 100 см
Doncho Zankov (1893–1960) *The Rila Monastery*, 1938, oil on canvas, 70 x 100 cm

Наум Хаджимладенов (1894–1985) *Холера*, 60-те години на XX век, маслени бои, платно, 66 x 84 см
Naum Hadzhimladenov (1894–1985) *Cholera*, 1960s, oil on canvas, 66 x 84 cm

Георги Рубев (1894–неизв.) *Морски пейзаж* – Созопол, 30-те години на XX век, маслени бои, платно, 65 x 95 см
Georgi Rubev (1894–unknown) *A Sozopol Seascape*, 1930s, oil on canvas, 65 x 95 cm

Иван Пенков (1897–1957) *Край Панчарево*, средата на 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 53.5 x 65 см
Ivan Penkov (1897–1957) *Near Pancharevo*, mid 1940s, oil on canvas, 53.5 x 65 cm

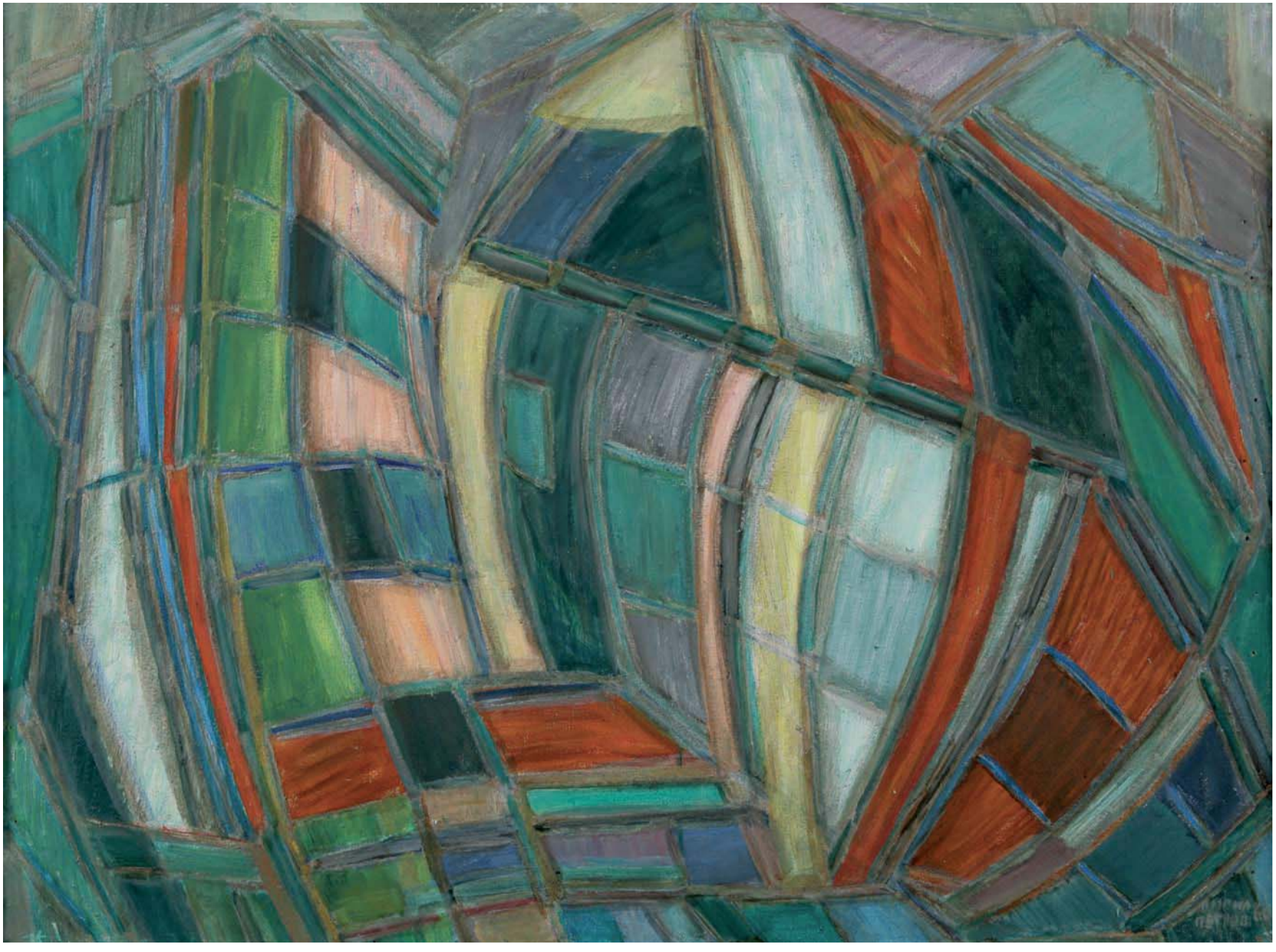

Кирил Петров (1897–1979) *Пространственост*, 1966, маслени бои, платно, 56 x 75 см
Kiril Petrov (1897–1979) *Spatiality*, 1966, oil on canvas, 56 x 75 cm

Никола Вълчев (1897–1984) *Старопланински колиби*, ок. 1941, маслени бои, платно, 58 x 67.5 см
Nikola Valchev (1897–1984) *Shepherd Huts in the Stara Planina*, c. 1941, oil on canvas, 58 x 67.5 cm

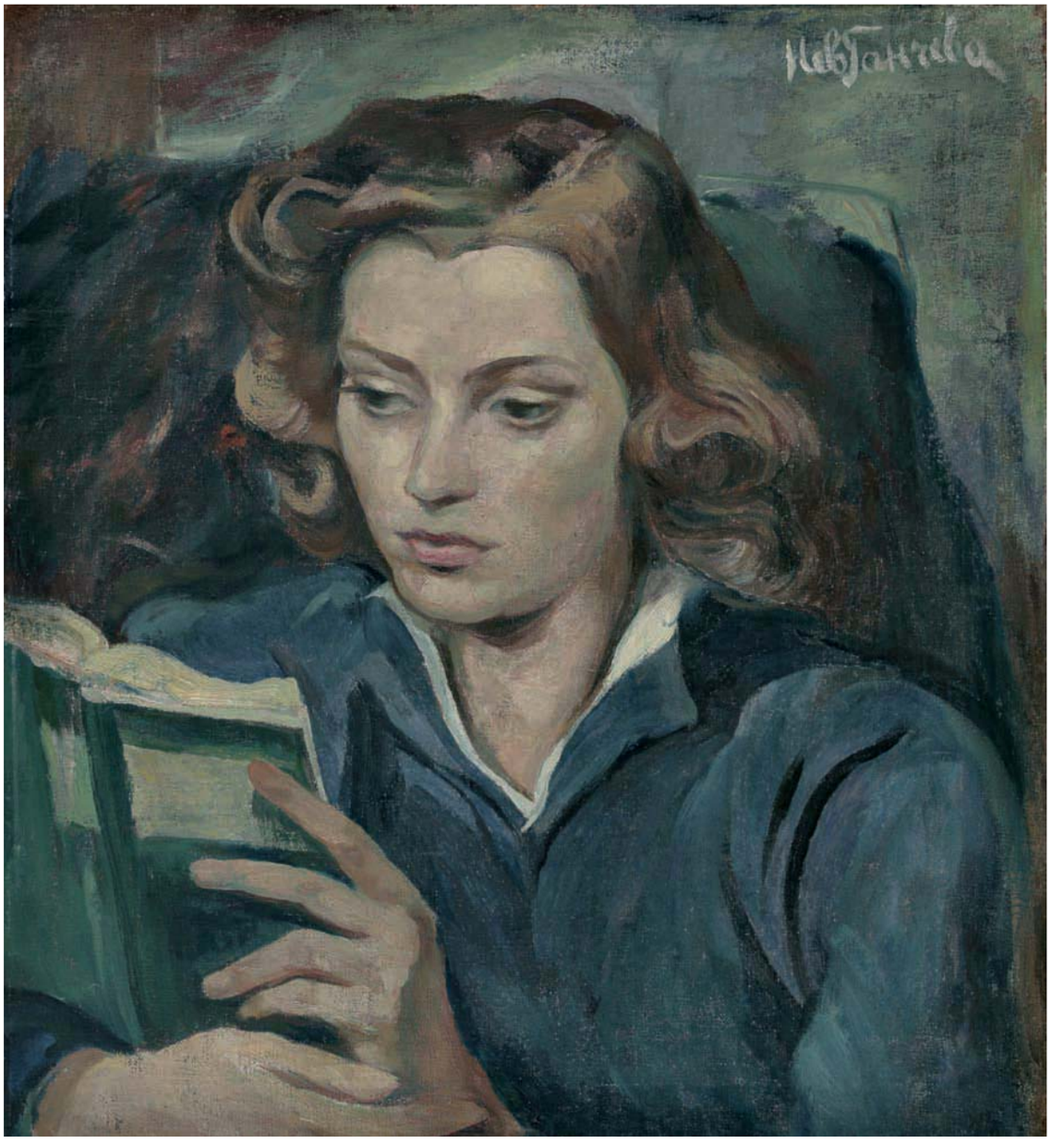

Невена Ганчева (1897–1983) *Момиче с книга*, 1942, маслени бои, платно, 55 x 49 см
Nevena Gancheva (1897–1983) *A Girl with a Book*, 1942, oil on canvas, 55 x 49 cm

Владимир Наумов (1897–неизв.) *Селски кът*, 30-те години на XX век, маслени бои, шперплат, 37 x 46 см
Vladimir Naumov (1897–unknown) *A Village Corner*, 1930s, oil on plywood, 37 x 46 cm

Владимир Наумов (1897–неизв.) *Ранна пролет*, 40-те години на XX век, маслени бои, шперплат, 56 x 47 см
Vladimir Naumov (1897–unknown) *Early Spring*, 1940s, oil on plywood, 56 x 47 cm

Марио Жеков (1898–1955) *На работа*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 76 x 101 см
Mario Zhekov (1898–1955) *At Work*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 76 x 101 cm

Марио Жеков (1898–1955) *Море*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 75 x 100 см
Mario Zhekov (1898–1955) *The Sea*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 75 x 100 cm

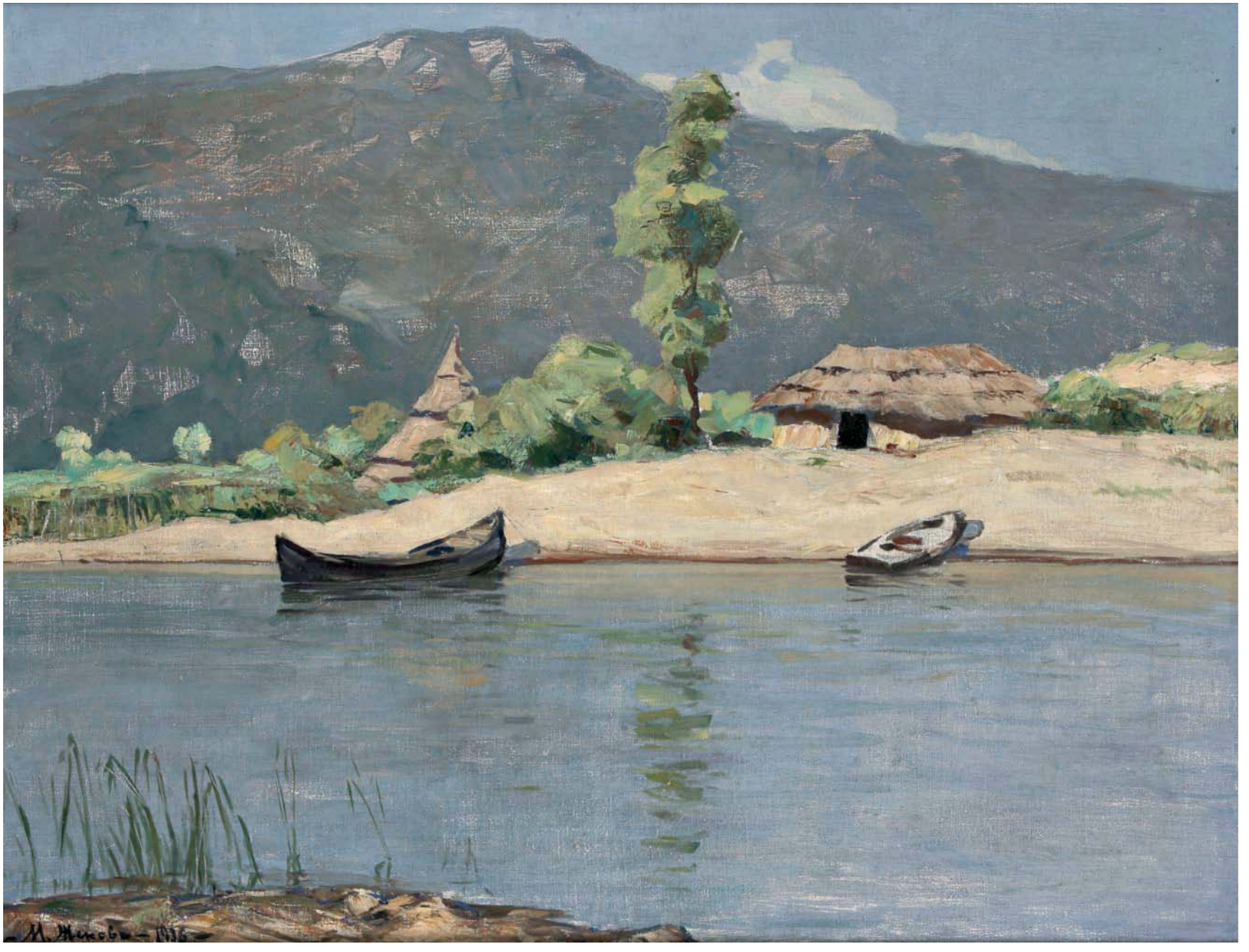

Марио Жеков (1898–1955) *Гемии (На брега)* 1936, маслени бои, платно, 65 x 85 см
Mario Zhekov (1898–1955) *Boats at Anchor*, 1936, oil on canvas, 65 x 85 cm

Марио Жеков (1898–1955) *Морски пейзаж*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 50 x 67 см
Mario Zhekov (1898–1955) *A Seascape*, 1930 – 1940s, oil on canvas, 50 x 67 cm

Марио Жеков (1898–1955) *Море*, 40-те – 50-те години на XX век, маслени бои, картон, 40 x 50 см
Mario Zhekov (1898–1955) *The Sea*, 1940 – 1950s, oil on cardboard, 40 x 50 cm

Петър Дачев (1898–1968) *Изглед от Балчик*, 30-те години на XX век, маслени бои, картон, 50 x 62 см
Petar Dachev (1898–1968) *A Balchik View*, 1930s, oil on cardboard, 50 x 62 cm

Дечко Узунов (1899–1986) *Мома от Родопите*, 1986, маслени бои, платно, 60 x 80 см
Dechko Uzunov (1899–1986) *A Rodopi Maiden*, 1986, oil on canvas, 60 x 80 cm

Руска Маринова (1899–1988) *Натюрморт с цветя*, началото на 40-те години на XX век, пастел, хартия, 60 x 80 см
Ruska Marinova (1899–1988) *Still Life with Flowers*, early 1940s, pastel on paper, 60 x 80 cm

Нягул Станчев (1900–1964) *Варници*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно върху шперплат, 47 x 58 см
Nyagul Stanchev (1900–1964) *Lime Pits*, 1940s, oil, canvas on plywood, 47 x 58 cm

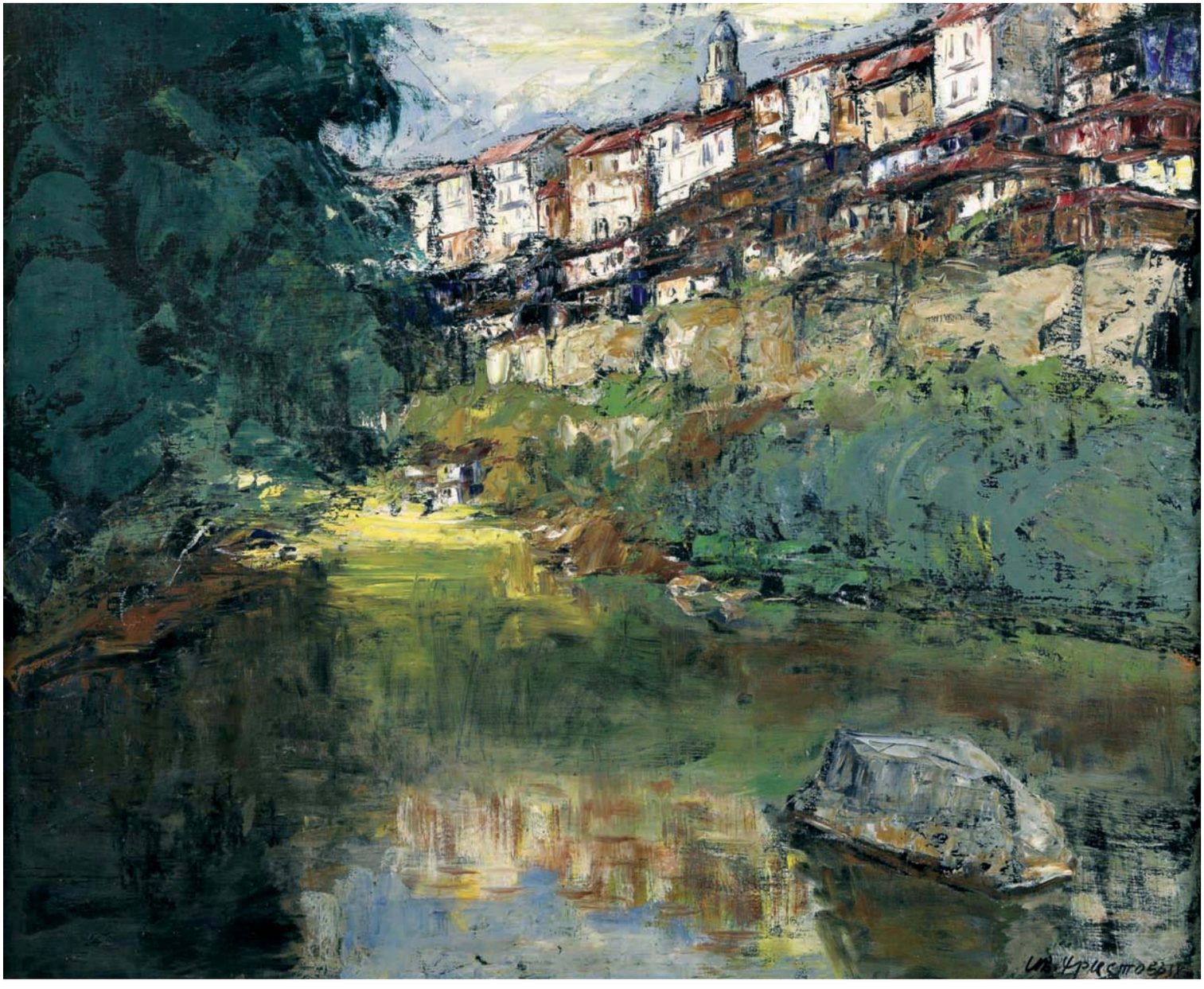

Иван Христов (1900–1987) *Търново*, 1938, маслени бои, платно, 55 x 65.5 см
Ivan Hristov (1900–1987) *Tarnovo*, 1938, oil on canvas, 55 x 65.5 cm

Иван Христов (1900–1987) *Кратово – Старият мост*, 1942, маслени бои, платно, 90 x 114 см
Ivan Hristov (1900–1987) *The Old Bridge at Kratovo*, 1942, oil on canvas, 90 x 114 cm

Иван Христов (1900–1987) *Пловдив*, 1942, маслени бои, платно, 55 x 70 см
Ivan Hristov (1900–1987) *Plovdiv*, 1942, oil on canvas, 55 x 70 cm

Александър Жендов (1901–1953) *Вестникарче*, средата на 40-те години на XX век, темпера, хартия, 48 x 57 см
Aleksandar Zhendov (1901–1953) *A Paper Boy*, mid-1940s, tempera on paper, 48 x 57 cm

Иван Табаков (1901–1977) *Кавала*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 81 x 100 см
Ivan Tabakov (1901–1977) *Kavala*, 1940s, oil on canvas, 81 x 100 cm

Иван Табаков (1901–1977) *Пейзаж*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 52 x 65 см
Ivan Tabakov (1901–1977) *Landscape*, 1940s, oil on canvas, 52 x 65 cm

Иван Лукаров (1902–неизв.) *Пейзаж от Калофер*, 1944, акварел, хартия, 48 x 35 см
Ivan Lukarov (1902–unknown) *A Kalofer Landscape*, 1944, watercolour on paper, 48 x 35 cm

Николай Евров (1903–1973) *Стара планина*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 37 x 46 см
Nikolay Evrov (1903–1973) *Stara Planina*, 1940s, oil on canvas, 37 x 46 cm

Димитър Куманов (1903–1981) *Градински пейзаж*, 1942, маслени бои, платно, 62 x 73 см
Dimitar Kumanov (1903–1981) *A Garden Landscape*, 1942, oil on canvas, 62 x 73 cm

Васил Стоилов (1904–1990) *Пазар на лалета*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, шперплат, 98 x 120 см
Vasil Stoilov (1904–1990) *A Tulip Market*, 1930 – 1940s, oil on plywood, 98 x 120 cm

Васил Стоилов (1904–1990) *Пролет в Мирково*, 1945, акварел, хартия, 60 x 80 см
Vasil Stoilov (1904–1990) *A Mirkovo Spring*, 1945, watercolour on paper, 60 x 80 cm

Владимир Рилски (1905–1969) *Край село*, 1946, маслени бои, шперплат, 45 x 55 см
Vladimir Rilski (1905–1969) *The Environs of a Village*, 1946, oil on plywood, 45 x 55 cm

Анастас Стайков (1905–1988) *Родопска къща*, 1938, темпера, хартия, 60 x 76 см
Anastas Staykov (1905–1988) *A Rodopi House*, 1938, tempera on paper, 60 x 76 cm

Анастас Стайков (1905–1988) *Почивка*, 1939, темпера, хартия, 60 x 70 см
Anastas Staykov (1905–1988) *Rest*, 1939, tempera on paper, 60 x 70 cm

Василка Генадиева (1905–1973) *Натюрморт с цветя*, 1969, маслени бои, платно, 41.5 x 33 см
Vasilka Genadieva (1905–1973) *A Still Life with Flowers*, 1969, oil on canvas, 41.5 x 33 cm

Василка Генадиева (1905–1973) *Циклами*, 1947, маслени бои, платно, 66 x 57 см
Vasilka Genadieva (1905–1973) *Cyclamens*, 1947, oil on canvas, 66 x 57 cm

Давид Перец (1906–1982) *Пейзаж*, началото на 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 52.5 x 70 см
David Perets (1906–1982) *Landscape*, early 1940s, oil on canvas, 52.5 x 70 cm

Давид Перец (1906–1982) *Цветя*, 1937, маслени бои, платно, 84 x 64 см
David Perets (1906–1982) *Flowers*, 1937, oil on canvas, 84 x 64 cm

Георги Попов-Джон (1906–1960) *Рибари*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 65 x 45 см
Georgi Popov-John (1906–1960) *Fishermen*, 1940s, oil on canvas, 65 x 45 cm

Веселин Стайков (1906–1970) *Къщи*, около 1930–1934, маслени бои, шперплат, 27 x 35 см
Veselin Staykov (1906–1970) *Houses*, c. 1930–1934, oil on plywood, 27 x 35 cm

Кръстю Чоканов (1906–2006) *Пейзаж от Берковица*, 1937, маслени бои, платно, 55 x 68 см
Krastyu Chokanov (1906–2006) *A Berkovitsa Landscape*, 1937, oil on canvas, 55 x 68 cm

Вера Лукова (1907–1974) *Петкан и Цена*, 30-те – 40-те години на XX век, маслени бои, шперплат, 120 x 110 см
Vera Lukova (1907–1974) *Petkan and Tsena*, 1930 – 1940s, oil on plywood, 120 x 110 cm

Александра Мечкуевска (1907–1993) *Маслинова гора*, 1943, маслени бои, платно, 55 x 65 см
Aleksandra Mechkuevska (1907–1993) *An Olive Grove*, 1943, oil on canvas, 55 x 65 cm

Йордан Гешев (1907–1973) *Мостът на Колю Фичето в Дряново*, 1939, акварел, хартия, 42 x 60 см
Yordan Geshev (1907–1973) *The Kolyu Ficheto Bridge at Dryanovo*, 1939, watercolour on paper, 42 x 60 cm

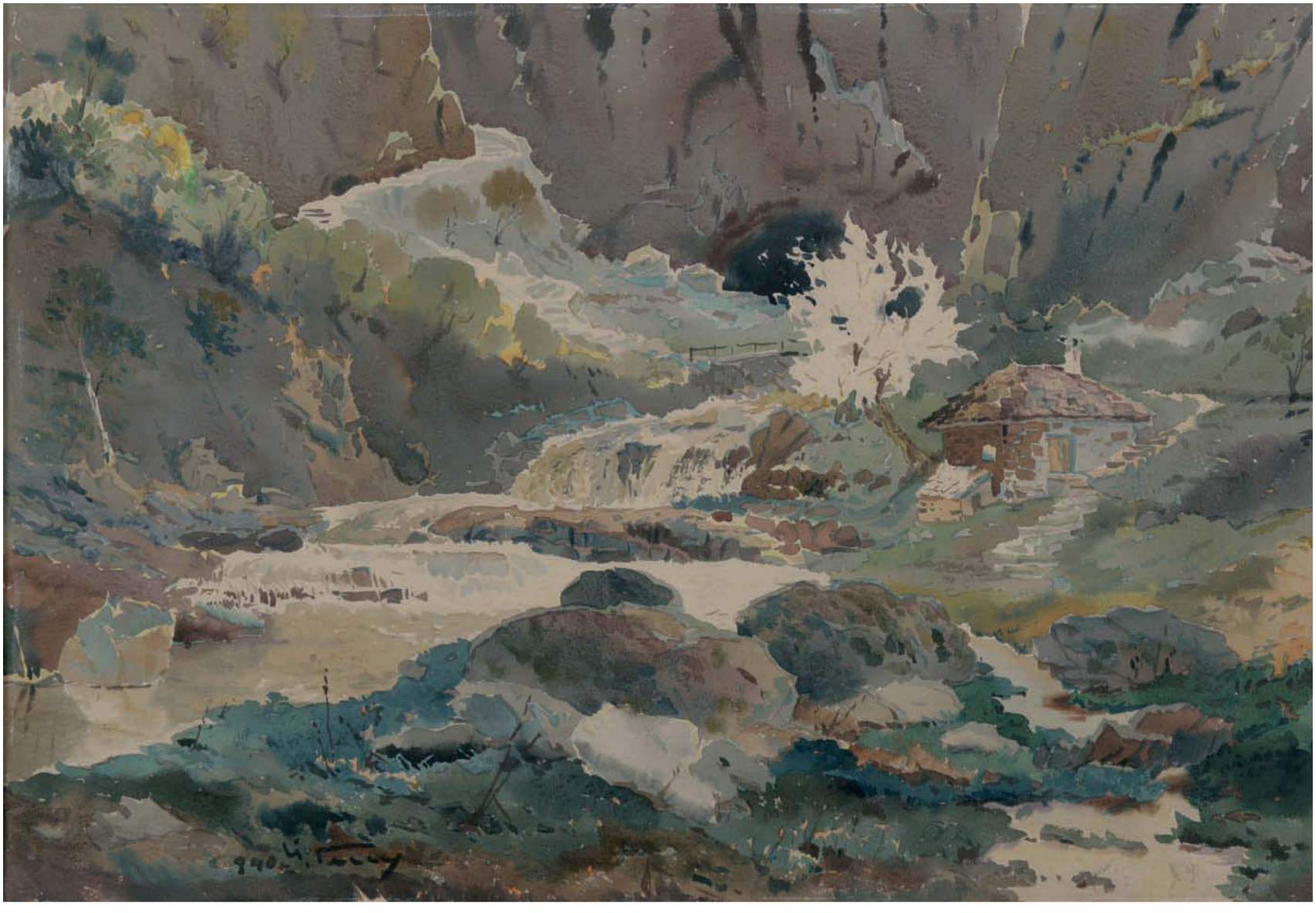

Йордан Гешев (1907–1973) *Дряновската пещера*, 1940, акварел, хартия, 49 x 72 см
Yordan Geshev (1907–1973) *The Dryanovo Cave*, 1940, watercolour on paper, 49 x 72 cm

Йордан Гешев (1907–1973) *Габрово – старият град*, 1946, акварел, хартия, 54 x 74 см
Yordan Geshev (1907–1973) *The Old Town of Gabrovo*, 1946, watercolour on paper, 54 x 74 cm

Йордан Гешев (1907–1973) *Зимна приказка*, средата на 40-те години на XX век, акварел, хартия, 45 x 65 см
Yordan Geshev (1907–1973) *A Winter's Tale*, mid-1940s, watercolour on paper, 45 x 65 cm

Йордан Гешев (1907–1973) *Зима в Пирин*, краят на 30-те години на XX век, акварел, хартия, 70 x 102 см
Yordan Geshev (1907–1973) *A Pirin Winter*, late 1930s, watercolour on paper, 70 x 102 cm

Йордан Гешев (1907–1973) *Пейзаж с Витоша*, 1937, акварел, хартия, 46 x 53 см
Yordan Geshev (1907–1973) *A Landscape with Vitosha*, 1937, watercolour on paper, 46 x 53 cm

Константин Трингов (1907–1981) *Пейзаж*, началото на 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 52 x 67 см
Konstantin Tringov (1907–1981) *A Landscape*, early 1940s, oil on canvas, 52 x 67 cm

Константин Трингов (1907–1981) *Пазар в Казанлък*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 60 x 85 см
Konstantin Tringov (1907–1981) *A Kazanlak Market*, 1940s, oil on canvas, 60 x 85 cm

Борис Коцев (1908–1959) *Провинция*, 40-те години на XX век, маслени бои, шперплат, 49 x 60 см
Boris Kotsev (1908–1959) *In the Country*, 1940s, oil on plywood, 49 x 60 cm

Иван Петров (1909–1991) *Зима в София*, краят на 60-те години на XX век, маслени бои, картон, 50 x 70 см
Ivan Petrov (1909–1991) *A Sofia Winter*, late 1960s, oil on cardboard, 50 x 70 cm

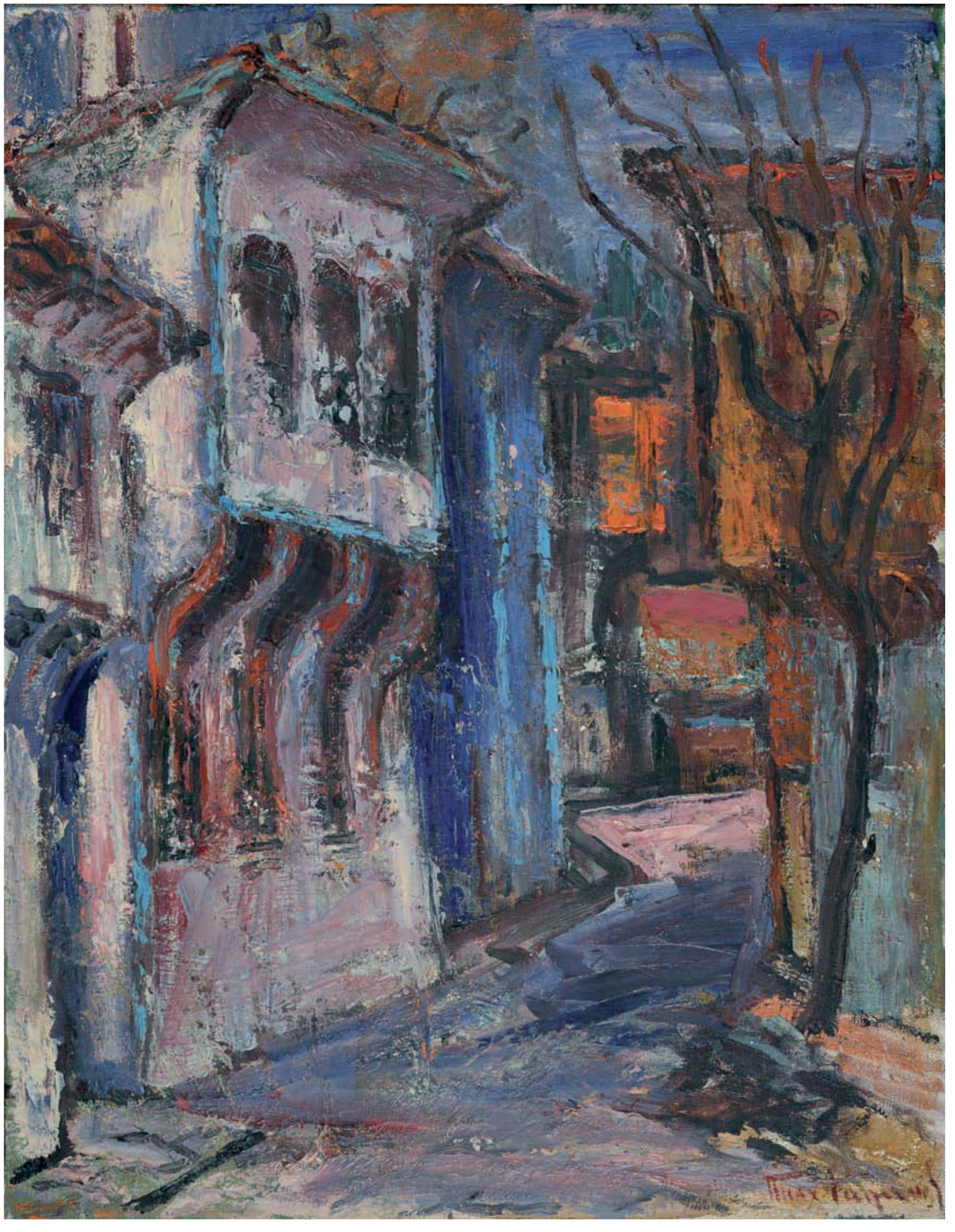

Тихомир Радинов (1909–2004) *Синята къща – Пловдив*, 70-те години на XX век, маслени бои, платно, 80 x 62 см
Tihomir Radinov (1909–2004) *The Blue House in Plovdiv*, 1970s, oil on canvas, 80 x 62 cm

Иван Шошков (1910–1946) *На нивата*, 1943, маслени бои, шперплат, 38 x 43 см
Ivan Shoshkov (1910–1946) *Tilling the Land*, 1943, oil on plywood, 38 x 43 cm

Здравко Александров (1911–1998) *Пейзаж от Карлово*, 80-те години на XX век, маслени бои, платно, 60 x 70 см
Zdravko Aleksandrov (1911–1998) *A Karlovo Landscape*, 1980s, oil on canvas, 60 x 70 cm

Здравко Александров (1911–1998) *Облачен ден в Златоград*, 1981 г., маслени бои, платно, 68 x 82 см
Zdravko Aleksandrov (1911–1998) *A Cloudy Day in Zlatograd*, 1981, oil on canvas, 68 x 82 cm

Георги Павлов-Павлето (1913–1995) *На работа*, около 1945, маслени бои, платно, 38 x 55 см
Georgi Pavlov-Pavleto (1913–1995) *At Work*, c. 1945, oil on canvas, 38 x 55 cm

Ангел Тилов (1914–1972) *Пролетен пейзаж*, 1945, акварел, хартия, 46 x 65 см
Angel Tilov (1914–1972) *A Spring Landscape*, 1945, watercolour on paper, 46 x 65 cm

Ангел Тилов (1914–1972) *Към вилите*, 60-те години на XX век, акварел, хартия, 74 x 53 см
Angel Tilov (1914–1972) *The Road to the Summer Houses*, 1960s, watercolour on paper, 74 x 53 cm

Асен Грозев (1916–неизв.) *Копачки*, 40-те години на XX век, маслени бои, платно, 60 x 73 см
Asen Grozev (1916–unknown) *Digging Women*, 1940s, oil on canvas, 60 x 73 cm

Найден Петков (1918–1989) *Пейзаж*, 1985, маслени бои, платно, 80 x 91.5 см
Nayden Petkov (1918–1989) *A Landscape*, 1985, oil on canvas, 80 x 91.5 cm

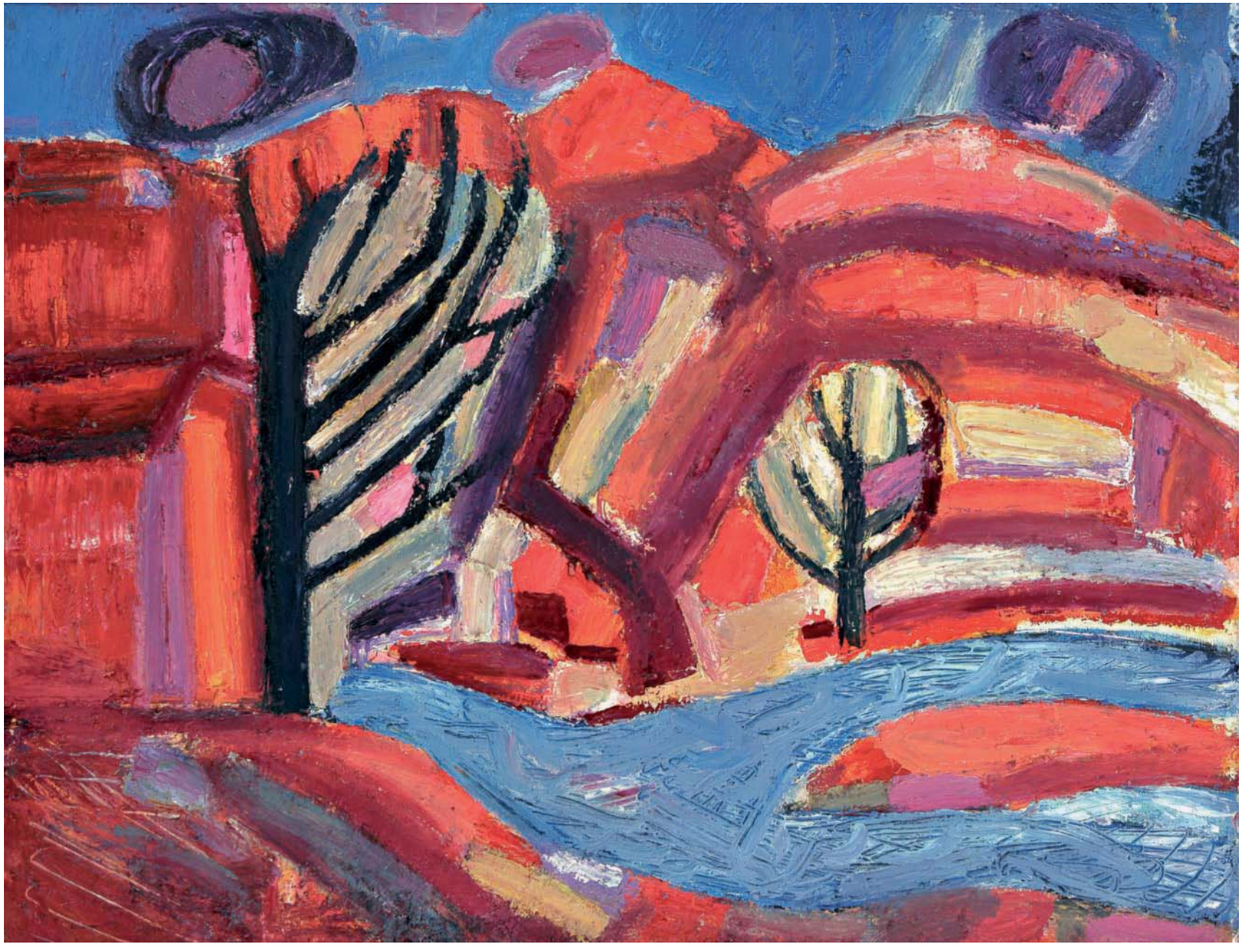

Генко Генков (1923–2006) *Пейзаж от Орешака*, 80-те години на XX век, маслени бои, платно, 70 x 90 см
Genko Genkov (1923–2006) *An Oreshak Landscape*, 1980s, oil on canvas, 70 x 90 cm

Генко Генков (1923–2006) *Пейзаж*, краят на 80-те години на XX век, маслени бои, платно, 63 x 74 см
Genko Genkov (1923–2006) *A Landscape*, late 1980s, oil on canvas, 63 x 74 cm

Генко Генков (1923–2006) *Пейзаж от Сливен*, 90-те години на XX век, маслени бои, платно, 80 x 100 см
Genko Genkov (1923–2006) *A Sliven Landscape*, 1990s, oil on canvas, 80 x 100 cm

Атанас Пацев (1926–1999) *Пейзаж от Прага*, краят на 50-те години на XX век, маслени бои, платно, 70 x 98 см
Atanas Patsev (1926–1999) *A Praga Landscape*, late 1950s, oil on canvas, 70 x 98 cm

Веса Василева (1926) *Пейзаж*, 90-те години на XX век, маслени бои, платно, 50 x 60 см
Vesa Vasileva (1926) *A Landscape*, 1990s, oil on canvas, 50 x 60 cm

Костадинка Цветкова (1929–2006) *Сльнчоглед*, 90-те години на XX век, маслени бои, платно, 69 x 70 см
Kostadinka Tsvetkova (1929–2006) *A Sunflower*, 1990s, oil on canvas, 69 x 70 cm

Димитър Казаков-Нерон (1933–1992) *Край чешмата*, 70-те години на XX век, маслени бои, шперплат, 66 x 66 см
Dimitar Kazakov-Neron (1933–1992) *By the Water Fountain*, 1970s, oil on plywood, 66 x 66 cm

Димитър Казаков-Нерон (1933–1992) *Настроение*, 80-те години на XX век, акварел, хартия, 70 x 50 см
Dimitar Kazakov-Neron (1933–1992) *Mood*, 1980s, watercolour on paper, 70 x 50 cm

Светлин Русев (1933) *Пейзаж от Орвието*, 1998, маслени бои, платно, 50 x 70 см
Svetlin Rusev (1933) *An Orvieto Landscape*, 1998, oil on canvas, 50 x 70 cm

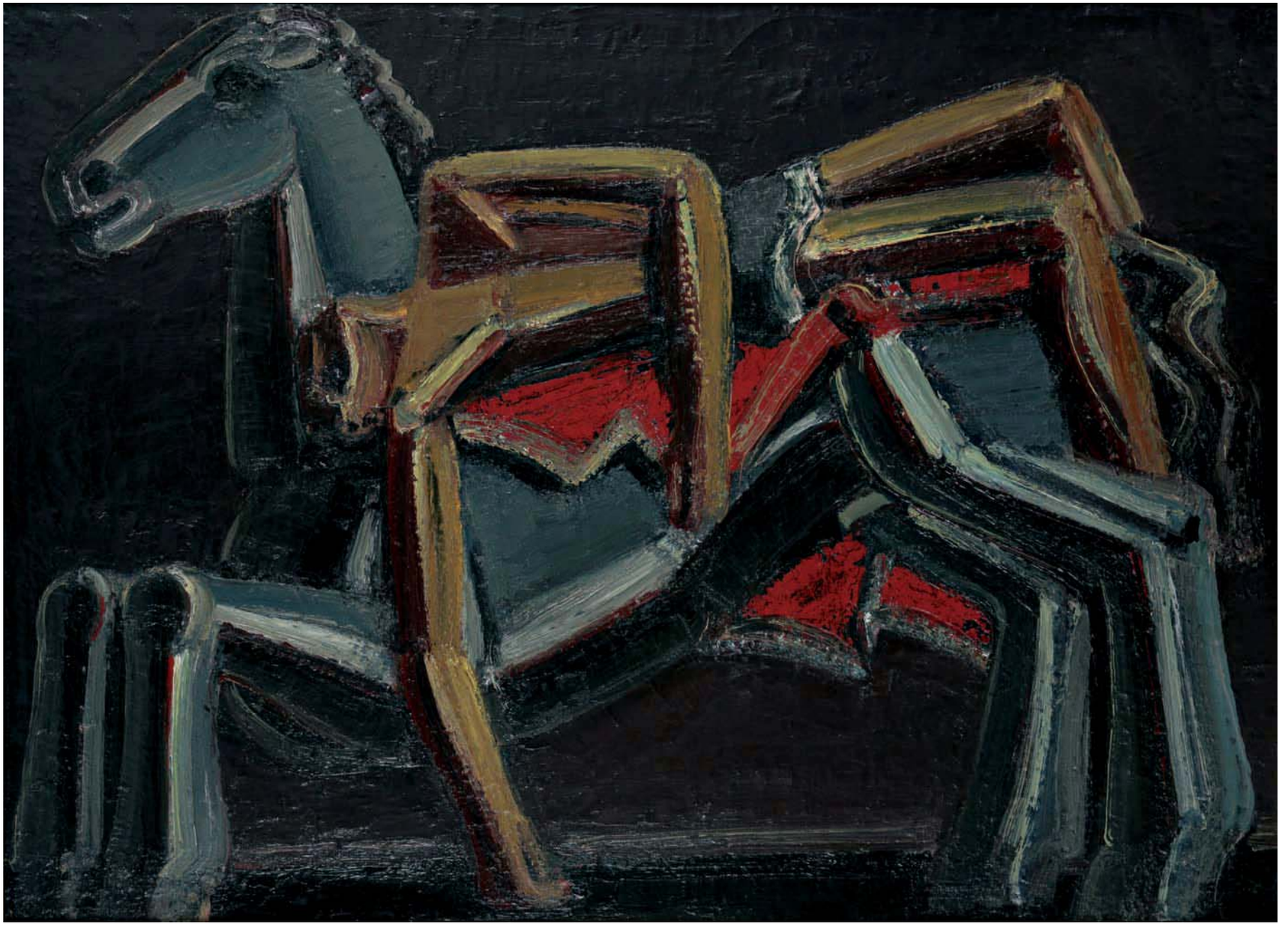

Атанас Яранов (1940–1988) *Конник*, началото на 70-те години на XX век, маслени бои, платно, 65 x 89 см
Atanas Yaranov (1940–1988) *A Horseman*, early 1970s, oil on canvas, 65 x 89 cm

Атанас Яранов (1940–1988) *Човекът*, краят на 70-те години на XX век, маслени бои, платно, 100 x 75 см
Atanas Yaranov (1940–1988) *The Man*, late 1970s, oil on canvas, 100 x 75 cm

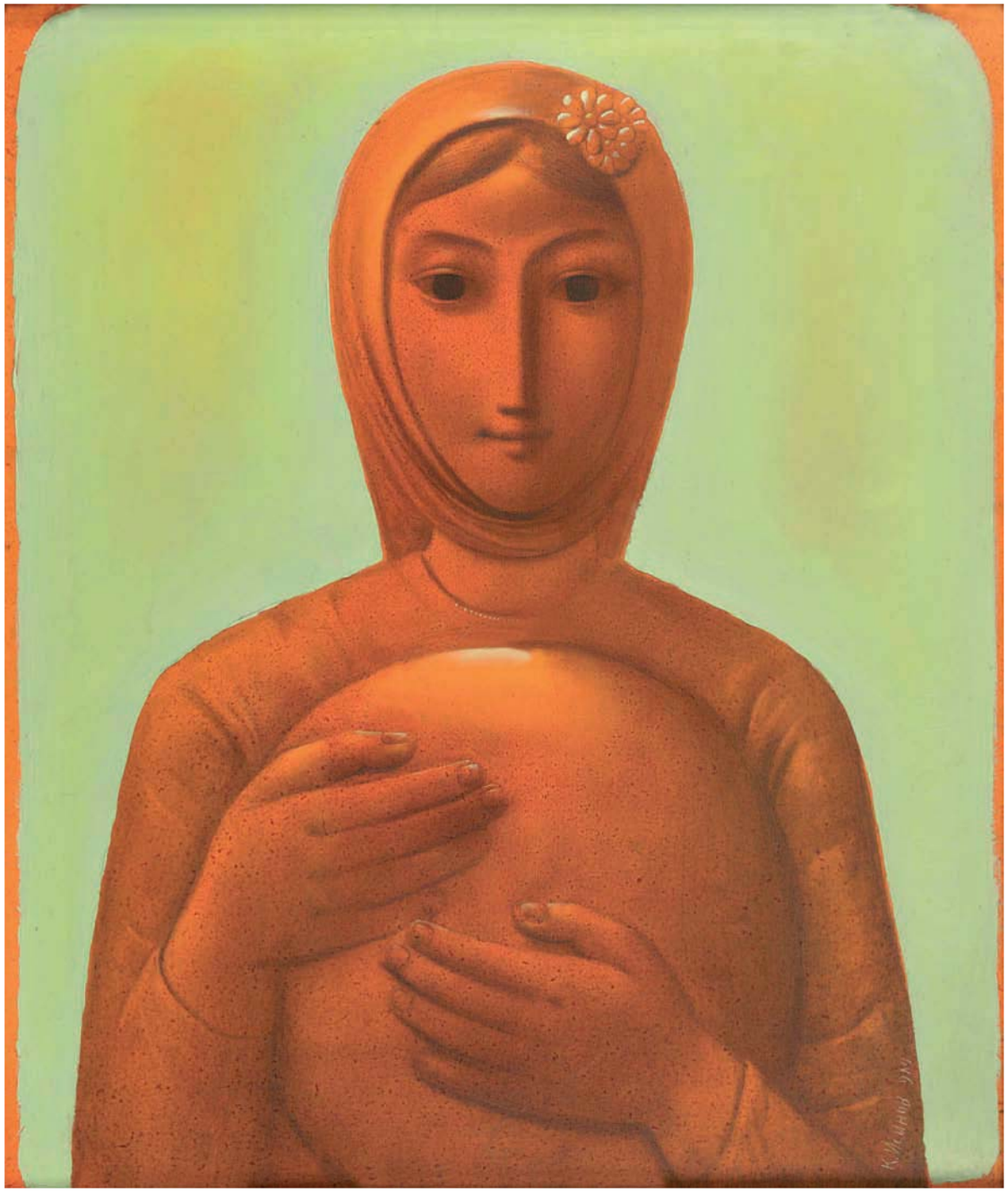

Кеазим Исинов (1940) *Мома с погача*, 1984, маслени бои, фазер, 63 x 53 см
Keazim Isinov (1940) *A Maid with a Loaf*, 1984, oil on hardboard, 63 x 53 cm

Кеазим Исинов (1940) *Дон Кихот*, 2003, маслени бои, платно, 90 x 63 см
Keazim Isinov (1940) *Don Quixote*, 2003, oil on canvas, 90 x 63 cm

Надежда Кутева (1946) *Натюрморт с отражение*, 90-те години на XX век, маслени бои, платно, 57 x 60 см
Nadezhda Kuteva (1946) *A Still Life with a Reflection*, 1990s, oil on canvas, 57 x 60 cm

Ружко Челебиев (1948) *Зимен пейзаж*, 90-те години на XX век, маслени бои, платно, 78 x 58 см
Ruzhko Chelebiev (1948) *A Winter Landscape*, 1990s, oil on canvas, 78 x 58 cm

Ганчо Карабаджаков (1951) *Циганска мадона*, 90-те години на XX век, маслени бои, платно, 70 x 82 см
Gancho Karabadzhakov (1951) *A Gypsy Madonna*, 1990s, oil on canvas, 70 x 82 cm

Петър Мичев (1955) *Музика за дама и котка*, 2006, маслени бои, платно, 60 x 45 см
Petar Michev (1955) *Music for a Lady and a Cat*, 2006, oil on canvas, 60 x 45 cm

Пластика

Plastic Arts

Андрей Николов (1878–1959) *Детски сън*, около 1916, мрамор, 17 x 80 x 40 см
Andrey Nikolov (1878–1959) *A Child Asleep*, c. 1916, marble, 17 x 80 x 40 cm

Анри Левасьор (1853–1934) *Слава на труда*, около 1882, бронз, 90 x 38 x 26 см
Henri Levasseur (1853–1934) *The Glory of Labour*, c. 1882, bronze, 90 x 38 x 26 cm

Антон Ханак (1875–1934) *Пламенният човек*, 1922, бронз, 30 x 10 x 6.5 см
Anton Hanak (1875–1934) *Der brennende Mensch (Man Burning)*, 1922, bronze, 30 x 10 x 6.5 cm

Алексиус (Елек) Лукс (1884–1941) *Светлина*, 1905, бронз, 47 x 10 x 14.5 см
Alexius (Elek) Lux (1884–1941) *Light*, 1905, bronze, 47 x 10 x 14.5 cm

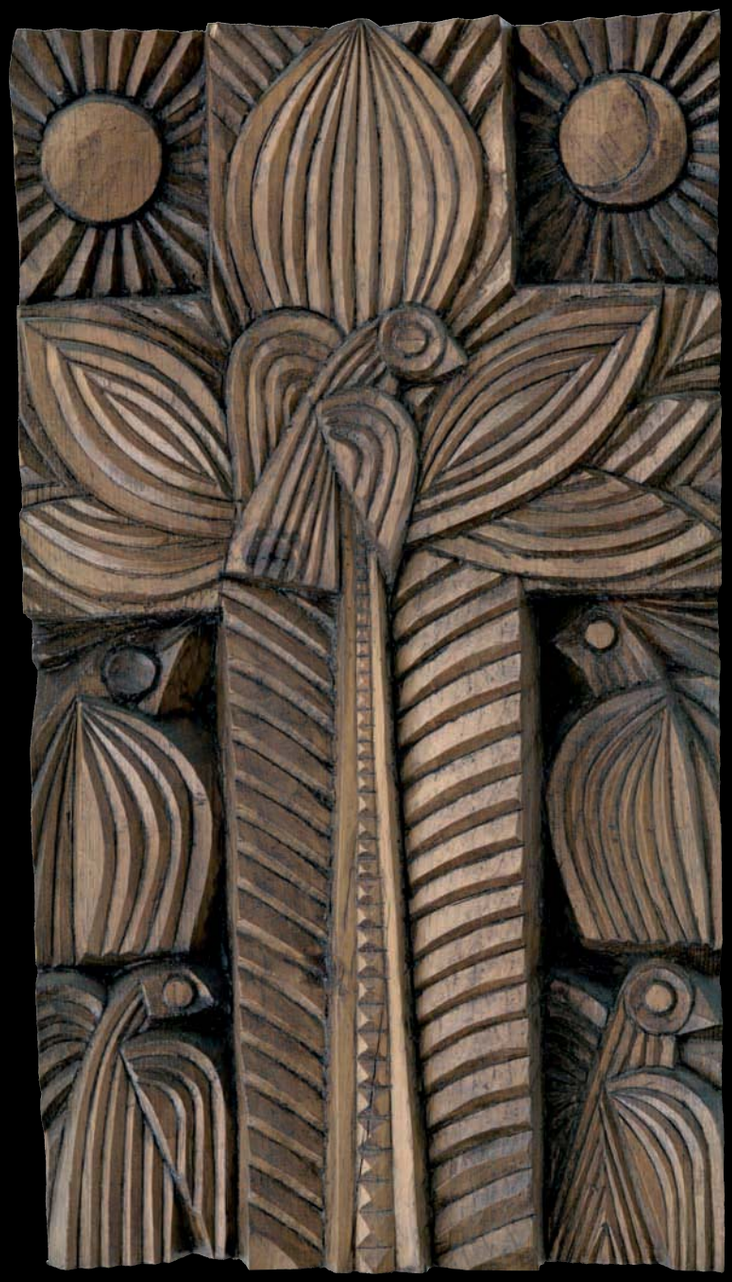

Христо Бараковски (1936) *Християнски кръст*, 1999, дърво, 45 x 25 x 6 см
Hristo Barakovski (1936) *A Christian Cross*, 1999, wood, 45 x 25 x 6 cm

Графика
Engraving

Петър Морозов (1880–1951) *Белоградчишки скали*, 1935, акватинта, хартия, 39 x 44.5 см
Petar Morozov (1880–1951) *The Belogradchik Rocks*, 1935, aquatint on paper, 39 x 44.5 cm

Никола Тузсузов (1900–1977) *София през вековете – църквата Света София*, 1973, линогравюра, 38 x 55 см
Nikola Tuzsuzov (1900–1977) *Sofia Down the Ages*: *the Sveta Sofia Basilica*, 1973, linocut, 38 x 55 cm

Павел Вълков (1908–1956) *Рилски манастир*, 1946, акватинта, хартия, 43 x 42 см
Pavel Valkov (1908–1956) *The Rila Monastery*, 1946, aquatint on paper, 43 x 42 cm

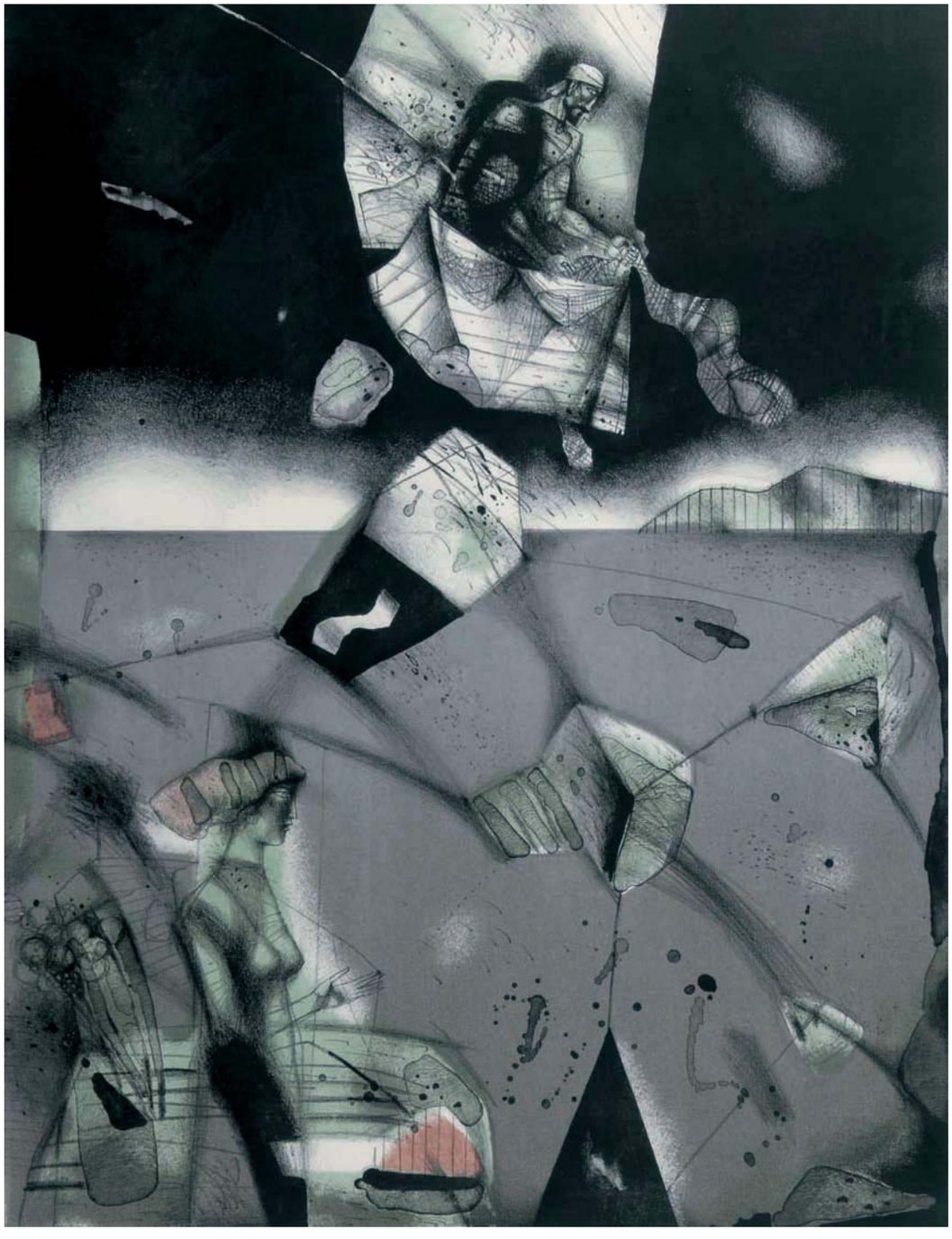

Стефан Марков (1940–2000) *Видение*, 80-те години на XX век, литография, хартия, 60 x 43 см
Stefan Markov (1940–2000) *A Vision*, 1980s, lithograph on paper, 60 x 43 cm

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
130 ИЗБРАНИ ТВОРБИ ОТ КОЛЕКЦИЯТА НА БНБ

Първо издание
Българска

Преводач Питър Скип
Фотограф Борислав Чернев
Художествено оформление Валери Александров

Формат 6/60x90
Обем 12 п.к.
Тираж 1500

Предпечатна подготовка
отдел „Печатни издания" на БНБ
Печат и подвързия
Полиграфически комбинат „Димитър Благоев"

BULGARIAN NATIONAL BANK
130 SELECTED WORKS FROM THE BNB COLLECTION

First Edition
Bulgarian

Translated by Peter Skipp
Photographer Borislav Chernev
Design Valeri Alexandrov

Size 27.5/26 cm
Pages 144
Print run 1500

Computer typesetting
by the Publications Division of the BNB
Printed and bounded by
Dimitar Blagoev Printing Works